

KRONIKA
J.O. bPS VOLARY

1951 - 1962

Datum zřízení útvaru PS, číslo rozkazu ministra vnitra, kterým byl útvar zřízen.

10.volarská pohraniční brigáda byla zřízena dnem 1.ledna 1951, číslo rozkazu ministra NB

POUZE PRO ARCHIV MVLV
Název pohraničního útvaru.

10.volarská pohraniční brigáda ministerstva vnitra.

Odevzdání bojové zástavy útvaru, kdo ji odevzdal a kdy.

Dne 1.června 1953 byla 10.volarské pohraniční brigádě MV předána bojová zástava podplukovníkem Kotálem, náměstkem ministra národní bezpečnosti na stadionu PS ve Volarech veliteli brigády majoru Vinšovi Jakubovi.

Organisace a dislokace útvarů a jednotek.

Velitelství 10.volarské pohraniční brigády MV bylo a je dosud dislokováno ve Volarech. Organizačně měla 4 pohraniční prapory a 20 pohraničními rotami, 4 velitelské roty praporu, záložní oddíl, spojovací rota, automobilní rota, hospodářskou rotu, ženijní četu a poddůstojnickou školu.

1.pohraniční prapor dislokovaný ve Kvildě měl 5 pohraničních rot, a to:
 1.pohraniční rota Švábsko záložní rota praporu Kvilda
 2.pohraniční rota Prameny Vltavy
 3.pohraniční rota Bučina
 4.pohraniční rota Kota
 5.pohraniční rota Knížecí Pláně

2.pohraniční prapor dislokovaný v Kunžvartě, který byl přejmenován na Strážny, měl 5 pohraničních rot a záložní rotu praporu v Kunžvartě.
 6.pohraniční rota Žďárek
 7.pohraniční rota Světlé Hory
 8.pohraniční rota Horní Silnice
 9.pohraniční rota Dolní Silnice
 10.pohraniční rota Čazov

3.pohraniční prapor dislokovaný ve Stožci měl 5 pohraničních rot a záložní rotu praporu ve Stožci.
 11.pohraniční rota Krásná Hora
 12.pohraniční rota Nové Údoli
 13.pohraniční rota Stoka
 14.pohraniční rota Třístoličník
 15.pohraniční rota Plešné jezero

4.pohraniční prapor dislokovaný v Horní Planě měl 5 pohraničních rot a záložní rotu praporu v Horní Planě.
 16.pohraniční rota Planina
 17.pohraniční rota Smrčina
 18.pohraniční rota Zvonková
 19.pohraniční rota Čelnice
 20.pohraniční rota Račín

Jednotky podřízené velitelství brigády byly dislokovány ve Volarech a poddůstojnická škola do r.1953 v Dibějovicích a poté do dnešního dne ve Volarech.

Změny provedené v organizaci a dislokaci útvaru a jednotek.

Dne 1.10.1951 byla přestěhována 10.rota Cazov do Českých Žlebů.

Dne 1.5.1953 byla zrušena 19.rota Celnice a přečíslována rota Zvonková na 18.rotu a rota Račín přečíslována na 19.rotu. Takže brigáda měla nyní 19 pohraničních rot a 4.prapor Horní Planá pouze 4 pohraniční roty. Od listopadu 1953 byl zřízen v úseku 15.pohraniční roty pluket Jelení vrchy.

Dnem 1.7.1955 rozkazem velitele PS číslo 0043/1955 zrušeno velitelství 2.praporu Strážný i se záložní rotou a přemístěno od 10.PSB k 15.PSB. Týmž dnem zrušena 4.pohraniční rota Koda 1.praporu Kvilda a rovněž přemístěna k 15.PSB. Od 15.českosudějovické brigády přemístěna k 10.volarské brigádě pohraniční rota Kyšelov a obdržela číslo 19.pohraniční rota 3.pohraničního praporu Horní Planá. U záložního oddílu brigády zrušena minometná četa, u spojovací roty zrušeno jedno stavební družstvo.

V důsledku přemístění 2.praporu bylo přečíslování zbývajících pohraničních praporů a přečíslování pohraničních rot.

1.pohraniční prapor Kvilda měl a dosud má 6 pohraničních rot a záložní rotu praporu.

- 1.pohraniční rota Švele
- 2.pohraniční rota Prameny Vltavy
- 3.pohraniční rota Bučina
- 4.pohraniční rota Knížecí Pláně
- 5.pohraniční rota Žďárek
- 6.pohraniční rota Světlé Hory

2.pohraniční prapor Stožec dostal přiděleno 7 pohraničních rot a záložní rotu praporu.

- 7.pohraniční rota Horní Silnice
- 8.pohraniční rota Dolní Silnice
- 9.pohraniční rota České Žleby
- 10.pohraniční rota Krásná Hora
- 11.pohraniční rota Nové Údolí
- 12.pohraniční rota Stoka
- 13.pohraniční rota Třistoličník

3.pohraniční prapor Horní Planá dostal 6 pohraničních rot a záložní rotu praporu.

- 14.pohraniční rota Plesné jezero
- 15.pohraniční rota Planina
- 16.pohraniční rota Smrčina
- 17.pohraniční rota Zvonková
- 18.pohraniční rota Račín
- 19.pohraniční rota Kyšelov

V úseku 8.pohraniční roty zřízen dne 1.7.1955 pluket Strážný v místě bývalého pohraničního praporu Strážný.

Plánované a skutečné počty útvarů:

Plánované počty: Skutečné počty:

V roce 1952: brigáda

důstojníků	260	153
poddůstojníků z pov.	224	93
poddůstojníků zákl.sl.	293	229
mužstva	<u>1536</u>	<u>1467</u>
Celkem	2317	2042

Výsledky dosažené ve službě k ochraně státních hranic.

V roce 1951 bylo v úseku 10.volarské pohraniční brigády zadrženo celkem 163 osob, které byly zadrženy pro pokus nebo překročení státních hranic z ČSR, z Rakouska a Bavorska.

Z 31.12.1950 na 1.1.1951 došlo k zadržení M. [redacted] V. [redacted] nar. [redacted] 1912 v Černovsi, povoláním finanční účetní, bytem Jaroměř, který chtěl uskutečnit přechod státních hranic z ČSR do Rakouska. Zadržen byl na železniční stanici Želna-va při vystoupení z vlaku.

F. [redacted] R. [redacted] nar. [redacted] 1935 Pfefetschlag, [redacted] bytem, povoláním truhlářský učen, rakouské národnosti, který překročil státní hranice z Rakouska do ČSR a byl zadržen v prostoru Smrčina ve společnosti 4 nezletilých osob:

S. [redacted] J. [redacted] nar. [redacted] 1934 Ulrichsberg, bytem [redacted] povoláním pomocník v zemědělství,

O. [redacted] G. [redacted], nar. [redacted] 1936 Pfefetschlag, pomocník v zemědělství,

V. [redacted] V. [redacted], nar. [redacted] 1935 Aigen, bytem [redacted] student,

F. [redacted] R. [redacted], nar. [redacted] 1935 Pfefetschlag, bytem [redacted] zednický učen.

Dne 1.1.1951 byli zadrženi 2 narušitelé, kteří překročili státní hranice z Rakouska do ČSR v prostoru Smrčina útvarem Smrčina, a to:

V. [redacted], nar. [redacted] 1928 Pfefetschlag, zemědělec a

F. [redacted] F. [redacted], nar. [redacted] 1920, dělník kamenolomu.

Dne 3.1.1951 ve 21.00 hod. zadržel PS útvar Nová Pec agenta CIC V. [redacted]
M. [redacted] nar. [redacted] 1926 Seifendorf, Německo, německý státní příslušník, povoláním elektrikář, který překročil státní hranice z Rakouska do ČSR. Zadržení bylo provedeno v obci Nová Pec.

Dne 15.1.1951 v 17.20 hod. byl zadržen v Novém Údolí školák S. [redacted] V. [redacted]
nar. [redacted] 1936 Nitra, bytem [redacted], který chtěl překročit státní hranice do Bavorska. Zadržení provedl PS útvar Nové Údolí.

Dne 21.1.1951 ve 13.50 hod. byl zadržen na železniční zastávce Nové Údolí
H. [redacted] J. [redacted], technický úředník, nar. [redacted] 1894 Lasy, okr. Bohumín, české národnosti, který chtěl překročit státní hranice do Bavorska.

Dne 22.1.1951 v 10.40 hod. byli zatčeni povozníci P. [redacted] V. [redacted] nar. [redacted]
1933 Drahonice a jeho bratr P. [redacted] K. [redacted] z [redacted] pro napomáhání k přechodu státních hranic.

Dne 27.1.1951 v 16.40 hod. byli zadrženi ve Stožci:

L. [redacted] M. [redacted], nar. [redacted] 1921, technický kreslíř, české národnosti a

T. [redacted] L. [redacted], nar. [redacted] 1933 Praha, české národnosti, při přechodu státních hranic z ČSR do Bavorska. Zadržení provedl PS útvar Stožec.

Dne 27.1.1956 zadrželo OV NB Český Krumlov 2 hornické učně S. [redacted] J. [redacted]
nar. [redacted] 1935 Vsetín a Ch. [redacted] J. [redacted] nar. [redacted] 1935 Hustopeče. Zadržení bylo provedeno v Českém Krumlově. Přechod státních hranic chtěli uskutečnit do Bavorska.

Dne 2.2.1951 v 09.30 hod. byli zadrženi školáci H. [redacted] D. [redacted], nar. [redacted]
1937 a H. [redacted] J. [redacted] nar. [redacted] 1936. Zadržení provedla hlídka PS na nádraží v Černém Kříži. Státní hranice chtěli překročit do Bavorska.

Dne 18.2.1951 ve 13.35 hod. byl zadržen v Černém Kříži č. st. státní občan T. [redacted]
A. [redacted] nar. [redacted] 1935 Stráň, okr. Uherský Brod, zednický učen, který chtěl překročit státní hranice do Bavorska.

Dne 19.2.1951 ve 22.00 hod. byl zadržen ve vlaku na trati Vimperk - Volary příslušníky SNB D. [redacted] J. [redacted] nar. [redacted] 1925 Kamenný Most, okr. Kralupy, horník, který chtěl překročit státní hranice do Bavorska.

Dne 19.2.1951 v 01.45 hod. byli zadrženi na Soumarském mostě K. [] F. [] nar. [] 1933 Praha, horník, české národnosti, bytem [] okr. Sokolov a H. [] B. [] nar. [] 1933 Prachatice, zednický učen, české národnosti, bytem [] okr. Prachatice. Oba chtěli překročit státní hranice do Bavorska.

Dne 22.2.1951 ve 13.50 hod. byl zadržen na nádraží v Černém Kříži S. [] Ch. [] nar. [] 1930 Kostelec na Hané, okr. Prostějov, elektrotechnik, české národnosti. Zadržen příslušníky PS při pokusu o překročení státních hranic z ČSR do Bavorska.

Dne 27.2.1951 v 00.30 hod. byli zadrženi na Soumarském mostě Z. [] M. [] nar. [] 1923 Milčice, okr. Blatná, zedník, čs. státní občan, bytem Karlovy Vary [] a P. [] E. [] nar. [] 1933 Prachatice, hornický učen, bytem []. Zadržení příslušníky PS při pokusu o překročení státních hranic z ČSR do Bavorska.

Dne 27.2.1951 v 00.30 hod. byl zadržen na Soumarském mostě P. [] M. [] nar. [] 1932 Povážská Bystrica, slovenské národnosti, hornický učen, který chtěl překročit státní hranice do Bavorska. Zadržen příslušníky PS.

Dne 3.3.1951 v 17.15 hod. byl zadržen 5. rotou Knížecí Pláně mezi HM 13/5 a kostelem Knížecí Pláně T. [] O. [] nar. [] 1907 Maribor, Jugoslavie, jugoslávský státní příslušník, povoláním dílovedoucí knihkupectví, který přešel státní hranice z Bavorska do ČSR.

Dne 10.3.1951 v 09.00 hod. byl zadržen hlídkou 3. praporu Stožec T. [] A. [] nar. [] 1935 Stráň, okr. Uherský Brod, zednický učen, který se pokusil po druhé o překročení státních hranic do Bavorska. Zadržen na okraji lesa u obce Dobrá.

Dne 20.3.1951 ve 12.30 hod. byl zadržen u HM 6 2. rotou Premony Vltavy K. [] S. [] nar. [] 1934 Puškov, okr. Vimperk, zednický učen, české národnosti, bytem [] okr. Strakonice. Jmenovaný byl zadržen při pokusu o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska.

Dne 20.3.1951 ve 20.30 hod. byl zadržen hlídkou PS 4. praporu Horní Planá ve vlaku na trati Kájov - Želnava O. [] M. [] nar. [] 1924 Bílovec, okr. Trnava, zamědělec. Státní hranice chtěl překročit do Bavorska za účelem návštěvy faráře.

Dne 26.3.1951 v 08.30 hod. byli zadrženi v prostoru kostela Knížecí Pláně hlídkou 5. roty Knížecí Pláně marušítaře státních hranic K. [] K. [] nar. [] 1923 Piliš, okr. Monáš. Maďarsko, pomocný dělník, bytem [] slovenské národnosti a P. [] J. [] nar. [] 1924 Piešťany, domovník ONP Piešťany, slovenské národnosti, kteří se vracejí ze západního Německa do vlasti.

Dne 8.3.1956 v 15.30 hod. byl zadržen na 14. rotě Třistoličník v prostoru Třistoličník - hostinec agent CIC H. [] F. [] nar. [] 1930 Domašín, okr. Vlašim, truhlář, při přechodu státních hranic z Bavorska do ČSR.

Dne 3.4.1951 v 02.00 hod. v prostoru obce Kunžvar zadržela hlídka 2. praporu Kunžvar S. [] J. [] nar. [] 1919 Nespice, okr. Vimperk, důchodce, bytem [] okr. Vimperk, české národnosti, při pokusu o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska.

Dne 8.4.1956 v 17.50 hod. na železniční stanici Černý Kříž byl zadržen hlídkou 3. praporu Stožec A. [] J. [] německé národnosti, pro pokus o překročení státních hranic z ČSR do Bavorska.

Dne 11.4.1951 v 08.00 hod. zadržela hlídka 1. praporu Kvilda v prostoru kóty 1050 jihozápadně Horšké Kvildy K. [] O. [] nar. [] 1920, bytem [] okr. Žatec, samostatného rolníka, který chtěl překročit státní hranice z ČSR do Bavorska.

Dne 16.4.1951 v 19.00 hod. byl zadržen v prostoru osady Nové Údolí hlídkou PS útvaru Nové Údolí agent CIC V. [] F. [] nar. [] 1926, bývalý příslušník PS Vimperk, který se vracejí z Bavorska do ČSR.

Výsledky dosažené ve službě k ochraně státních hranic.

V roce 1951 bylo v úseku 10. volarské pohraniční brigády zadrženo celkem 163 osob, které byly zadrženy pro pokus nebo překročení státních hranic z ČSR, z Rakouska a Bavorska.

Z 31.12.1950 na 1.1.1951 došlo k zadržení M. V., nar. 1912 v Černévsi, povoláním finanční účetní, bytem Jaroměř, který chtěl uskutečnit přechod státních hranic z ČSR do Rakouska. Zadržen byl na železniční stanici Želnava při vystoupení z vlaku.

F. R., nar. 1935 Pfefetschlag, bytem, povoláním truhlářský učen, rakouské národnosti, který překročil státní hranice z Rakouska do ČSR a byl zadržen v prostoru Smrčina ve společnosti 4 nezletilých osob:

S. J., nar. 1934 Ulrichsberg, bytem, povoláním pomocník v zemědělství,

O. G., nar. 1936 Pfefetschlag, pomocník v zemědělství,

V. V., nar. 1935 Aigen, bytem, student,

F. R., nar. 1935 Pfefetschlag, bytem, zednický učen.

Dne 1.1.1951 byli zadrženi 2 narušitelé, kteří překročili státní hranice z Rakouska do ČSR v prostoru Smrčina útvarem Smrčina, a to:

V., nar. 1928 Pfefetschlag, zemědělec a

F. F., nar. 1920, dělník kamenolomu.

Dne 3.1.1951 ve 21.00 hod. zadržel PS útvar Nová Pec agenta CIC V. nar. 1926 Seifendorf, Německo, německý státní příslušník, povoláním elektrikář, který překročil státní hranice z Rakouska do ČSR. Zadržení bylo provedeno v obci Nová Pec.

Dne 15.1.1951 v 17.20 hod. byl zadržen v Novém Údolí školák S. V. nar. 1936 Nitra, bytem, který chtěl překročit státní hranice do Bavorska. Zadržení provedl PS útvar Nové Údolí.

Dne 21.1.1951 ve 13.50 hod. byl zadržen na železniční zastávce Nové Údolí H. J., technický úředník, nar. 1894 Lasy, okr. Bohumín, české národnosti, který chtěl překročit státní hranice do Bavorska.

Dne 22.1.1951 v 10.40 hod. byli zatčeni povozníci P. V. nar. 1933 Drahonice a jeho bratr P. K. z pro napomáhání k přechodu státních hranic.

Dne 27.1.1951 v 16.40 hod. byli zadrženi ve Stožci:

L. M., nar. 1921, technický kreslíč, české národnosti a

T. L., nar. 1933 Praha, české národnosti, při přechodu státních hranic z ČSR do Bavorska. Zadržení provedl PS útvar Stožec.

Dne 27.1.1956 zadrželo OV NB Český Krumlov 2 hornické učně S. J. nar. 1935 Vsetín a Ch. J. nar. 1935 Hustopeče. Zadržení bylo provedeno v Českém Krumlově. Přechod státních hranic chtěli uskutečnit do Bavorska.

Dne 2.2.1951 v 09.30 hod. byli zadrženi školáci H. D. nar. 1937 a H. J. nar. 1936. Zadržení provedla hlídka PS na nádraží v Černém Kříži. Státní hranice chtěli překročit do Bavorska.

Dne 18.2.1951 ve 13.35 hod. byl zadržen v Černém Kříži čs. státní občan T. A. nar. 1935 Stráň, okr. Uherský Brod, zednický učen, který chtěl překročit státní hranice do Bavorska.

Dne 19.2.1951 ve 22.00 hod. byl zadržen ve vlaku na trati Vimperk - Volary příslušník SNB D. J. nar. 1925 Kamenný Most, okr. Kralupy, horník, který chtěl překročit státní hranice do Bavorska.

Dne 17.11.1955 v 18.00 hod. v úseku 2.praporu Stožec zadržela hlídka záložní roty 2.praporu des.Pavelka a voj.Panchartek na nádraží v Černém Kříži B. [] nar. [] 1938 Grzechin - Polsko, polské národnosti, bytem [] brigádník na ČSSS, dělnického původu, který chtěl překročit státní hranice z ČSR do Bavorska přes Nové Údolí. Důvod - z touhy po dobrodružství. Zadržení bylo provedeno na základě upozornění výpravčího vlaků z [] Š. []

Dne 25.11.1955 v 16.00 hod. zadrželi zaměstnanci ČSD B. [] a Š. [] z [] narušitele T. [] P. [] nar. [] 1931, Šarišské Louky, slovenské národnosti, brigádník ČSM na ČSSL Jindřichův Hradec, který chtěl překročit státní hranice z ČSR do Bavorska. Důvod - hledání lepších materiálních podmínek.

Dne 7.12.1955 v odpoledních hodinách byl zadržen v objektu 12.roty Stoka rt.Dufkem narušitel C. [] W. [] nar. [] 1935, německé národnosti, dělnického původu, opravář traktorů, bytem [] který překročil státní hranice z Bavorska do ČSR a v objektu roty byl zadržen. Důvod k přechodu uvedl, že chtěl přes území ČSR dostat se do NDR.

Operativní situace u útvarů a její změny.

AKCE "KAZAN" - pohraniční operace.

V měsíci červenci 1952 byla získána zpráva, že prostorem 15.roty Plešné jezero - 16.roty Planina má přecházet skupina teroristů s úkolem provést atentát na vedoucí vládní činitele v ČSR. Zpráva byla získána orgány ministerstva vnitra a mělo se jednat o ozbrojenou skupinu.

Na pravděpodobném směru postupu teroristů byly nastraženy různé technické prostředky - odposlouchávací zařízení a nasazeno celkem na 3.000 příslušníků, kteří byli rozmištěni ve clonách od Želnavy po Plešné jezero. Nebylo dosaženo žádného výsledku.

Zásadním nedostatkem celé operace, na které se podíleli též funkcionáři HS PS bylo, že byla již předem prozrazena, neboť kolony nákladních vozidel ve dne v noci projíždely pásem střezem a též nezajímavostí tato operace vzdušila značný rozruch.

Narušení státních hranic bez zadržení narušitelů.

Dne 17.4.1951 v 17.30 hod. uprchl v úseku 12.roty Nové Údolí do Bavorska B.K. [], ředitel pobočky zbrojovky v Blatné. Jmenovaný se skupinou dělníků prováděl likvidaci baráků pro účely zbrojovky u státních hranic a ozbrojených pistolí uprchl do Bavorska. Příslušník GP byl převezen do Pasova k Američanům.

Dne 10.5.1951 došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Bavorska v úseku 5.roty Knížecí Pláně, agentem S. [], který byl později zatčen orgány Stb a k tomuto se doznal.

Dne 11.5.1951 v 11.00 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Bavorska jednou neznámou osobou v úseku 14.roty Třístoličník, pravděpodobně agentem CIC.

Dne 17.5.1951 došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Bavorska v prostoru Černá Hora, úsek 1.roty Švět P. [] a L. [], kteří se k tomuto přiznali při pozdějším zadržení.

Dne 25.5.1951 v 10.15 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Bavorska v úseku 1.roty Švět 2 neznámými osobami, pravděpodobně agenty CIC.

Dne 9.6.1951 došlo k narušení bez zadržení v úseku 10.roty České Žleby 2 osobami v prostoru Horní Cazov.

Dne 13.7.1951 došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Bavorška v úseku 8.roty Horní Silnice pětičlennou rodinou V.Š. ze []

Dne 25.8.1951 v 05.00 hod. došlo k narušení státních hranič bez zadržení v úseku 5.roty Knížecí Pláně z Bavorska do ČSR 2 osobami.

Dne 28.8.1951 došlo k narušení státních hranic bez zadržení z ČSR do Bavorska v úseku 9.roty Dolní Silnice jednou osobou - pravděpodobně agentem.

Dne 13.9.1951 v 01.15 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z Bavorska do ČSR 3 osobami v úseku 5.roty Knížecí Pláně.

Dne 15.9.1951 v 17.20 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z Bavorska do ČSR jednou osobou v úseku 14.roty Třístoličník.

Dne 22.9.1951 v 16.30 hod. došlo k narušení státních hranic bez zadržení na nezjištěném úseku praporu Stožec O.P. [] jehož kolo bylo nalezeno u Chlumského mostu a podle zjištění měl uprchnout do zahraničí.

Dne 11.11.1951 ve 24.00 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Rakouska jistým K. [] v úseku 17.roty Smrčina.

Dne 3.12.1951 v 07.00 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Rakouska jednou neznámou osobou v úseku 16.roty Planina.

Dne 4.12.1951 večer došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Rakouska 2 osobami v úseku 18.roty Zvonková.

Dne 23.12.1951 v 18.10 hod. došlo k narušení státních hranic bez zadržení z Rakouska do ČSR 2 neznámými muži v úseku 18.roty Zvonková.

Dne 28.12.1951 v noci došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Rakouska jednou neznámou osobou v úseku 18.roty Zvonková.

Dne 2.1.1952 ve 14.15 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Bavorska 2 muži, pravděpodobně zběhy ČSLA Vimperk v úseku 5.roty Knížecí Pláně. Narušitelé byli spatřeni hlídkou PS na vzdálenost 800 m při přecházení státních hranic.

Dne 26.3.1952 odpoledne došlo k beztrestnému narušení státních hranic v úseku 18.roty Zvonková jednou neznámou osobou.

Dne 24.7.1952 v 09.30 hod. zběhl do Bavorska v úseku 10.roty České Žleby člen zeměměřičské skupiny ČSLA voj.G. [] J. [] při vyměřování na státních hranicích.

Dne 19.11.1952 ve 24.00 hod. došlo v prostoru Házlova Kříže - úsek 18.roty Zvonková k narušení státních hranic autodopravcem V. [] z [].

Dne 22.11.1952 ve 23.15 hod. došlo k narušení státních hranic z ČSR do Bavorška v úseku 5.roty Knížecí Pláně jednou neznámou osobou.

Dne 26.11.1952 ve 23.45 hod. došlo k narušení státních hranic v prostoru Házlova Kříže, úsek 18.roty Zvonková do Rakouska 2 neznámými osobami. Hlídku PS se s narušiteli střetla, použila zbraně bez úspěchu a narušitelé uprchli.

Dne 5.6.1953 došlo k narušení státních hranic do Bavorska v úseku 3.roty Bučina 2 neznámými osobami. Zjištěno prostříhání DZ.

Dne 22.8.1953 v 07.20 hod. došlo k beztrestnému narušení z ČSR do Bavorska jednou neznámou osobou v úseku 3.roty Bučina.

Dne 2.9.1953 ve 12.45 hod. došlo k narušení státních hranic z Rakouska do ČSR jednou osobou v úseku 17.roty Smrčina. Zjištěno prostříhání DZ.

Dne 16.9.1953 v 16.00 hod. došlo v úseku 17.roty Smrčina k narušení státních hranic z Rakouska do ČSR 2 osobami, které po nastřelení hlídkou se vrátili zpět do Rakouska. Na místě nalezena pistole r.9 mm.

Dne 30.9.1953 v 07.15 hod. došlo k narušení státních hranic z ČSR do Rakouska jednou osobou v úseku 17.roty Smrčina.

Dne 8.11.1953 podle zpráv rozhlasu Svobodné Evropy došlo k narušení státních hranic do Bavorska pravděpodobně v úseku 11.roty Krásná Hora 3 osobami z Dobré, okr. Prachatice.

Dne 13.4.1954 v 06.45 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z Bavorska do ČSR jednou neznámou osobou v úseku 14.roty Třistoličník.

Dne 16.10.1954 ve 14.30 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z Bavorska do ČSR v úseku 10.roty České Žleby jednou neznámou osobou.

Dne 30.7.1955 v 08.25 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Rakouska jednou neznámou osobou v úseku 17.roty Zvonková.

Dne 31.7.1955 v 05.20 hod. došlo k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Rakouska 2 neznámými osobami v úseku 17.roty Zvonková.

Zběhnutí.

Dne 10.1.1951 ve 24.00 hod. zběhl do Bavorska voj. H [] L [] příslušník 3.roty Bučina.

Dne 11.1.1951 v 11.15 hod. zběhl do Bavorska voj. B [] O [] příslušník 10.roty České Žleby.

Dne 29.4.1951 v 09.00 hod. zběhl do Bavorska voj. S [] příslušník záložní roty 3.praporu Stožec. Jmenovaný byl zasazen doprorce na státních hranicích, čehož využil k útěku do zahraničí.

Dne 9.5.1951 v 02.00 hod. zběhl do Bavorska voj. M [] příslušník 3.roty Bučina.

Dne 22.8.1951 v 21.00 hod. zběhl do Bavorska voj. J [] M [] příslušník 6.roty Žďárek.

Dne 16.9.1951 ve 24.00 hod. zběhl do Rakouska voj. P [] F [] příslušník 16.roty Planina.

Dne 20.9.1951 v 03.15 hod. zběhl do Bavorska voj. L [] J [] příslušník 10.roty České Žleby.

Dne 20.9.1951 v 19.00 hod. zběhl do Bavorska voj. M [] J [] příslušník 14.roty Třistoličník.

Dne 20.1.1952 ve 23.00 hod. zběhl do Bavorska svob. M [] V [] příslušník 10.roty České Žleby.

Dne 17.7.1952 v 11.45 hod. zběhl do Bavorska voj. J [] J [] příslušník 8.roty Horní Silnice.

Dne 7.1.1953 v 09.30 hod. zběhl do Rakouska čet.z pov. J [] A [] příslušník 16.roty Planina, který po přestřelce byl zadržen na rakouském území a přivezen do ČSR.

Dne 29.3.1954 v 17.30 hod. zběhl do Bavorska voj. S [] V [] a voj. T [] F [] příslušníci 14.roty Třistoličník.

Dne 1.5.1954 ve večerních hodinách zběhl rt.z pov. M [] O [] staršina záložní roty 3.praporu Stožec. Při pokusu o přechod státních hranic do Bavorska byl zastřelen v úseku 13.roty Stok.

Dne 8.7.1955 v 08.35 hod. zběhl v úseku 14.roty Třistoličník do Bavorska ppor. R [] A [] tlumočník zpravodajského oddělení brigády.

Ženijně technické zabezpečení státních hranic.

V roce 1951 byla utvořena ženijní četa brigády a ženijní četa záložního oddílu brigády, které započaly budovat tyto ženijní práce:

Vytýčily 28 km lesních průseků do druhého čtvrtletí r.1951. S kácením lesních průseků v šířce 10 m bylo započato v květnu 1951 u 1.roty a do listopadu 1951 byly vykáceny průseky u 1., 2., 3., 4., 5., 7. a 11. roty. Vykácení všech průseků bylo ukončeno v roce 1953.

V červnu 1951 bylo započato s orbou kontrolních pásů mimo les a v roce 1953 i v lese. Práce na kontrolních pásech u všech rot bude ukončena v červnu 1956.

Ve 3. čtvrtletí 1951 byly vybudovány nízkoklopýtné překážky, a sice 3 km u 3. a 13. roty.

Bylo započato s budováním vnější a vnitřní obrany rotami prvního sledu. Vzhledem k nedostatku pracovních sil byla obrana dobudována až v r.1953.

Ve 3. čtvrtletí bylo provedeno překopání cest přes státní hranice a postavení dřevěných závor.

22.11.1951 byly ženijní jednotky přesunuty do Chebu, kde bylo započato s budováním trojstěnného zátarasu. Dále se tyto práce prováděly u plánské, sušické a znojemské brigády, odkud se ženijní jednotky vrátily v červenci 1952. Pokračovalo se v kácení lesních průseků a začal se stavět drátený zátaras u 1. roty.

Začátkem roku 1952 začaly pohraniční roty vlastními prostředky budovat pozorovatelny věžové a posedy na stromech, hlavně na průseccích.

Stavba DZ pokračovala od 2. roty Frameny Vltavy až do 10. roty České Žleby. Vzhledem k nedostatku ostnatého drátu u ostatních rot bylo prováděno zatloukání kíldů. V prosinci a lednu bylo při 50 cm sněhu pokračováno v budování DZ u 20. roty Račín a 19. roty Zvonková.

Během roku 1953 byla ukončena stavba DZ a EZOH a mimo 1. prapor Kvilda byly postaveny pozorovatelny typu 53.

První elektrifikovaná rota byla 20. rota Račín. Postupně byly elektrifikovány ostatní pohraniční roty.

Začátkem roku 1953 byla zaminována část úseku 5. roty Knížecí Pláně, během roku byl zaminován DZ v lese u 12. roty Nové Údolí a úsek 17. roty Smrčina.

Během roku 1954 byly vybudovány pozorovatelny v úseku 1. praporu Kvilda a bylo odminováno minové pole u 17. roty Smrčina. Zhruba bylo ukončeno budování kontrolního pasu.

V roce 1955 byl postaven nový drátený zátaras a kontrolní pás mezi 12. rotou Stokou a 14. rotou Plešné jezero. Bylo odminováno minové pole u 11. roty Nové Údolí.

Nedostatky ve výkonu služby k ochraně státních hranic.

Dne 1.1.1952 ve 23.10 hod. došlo při vybijení zbraní u 6. roty Zářek k náhodnému výstřelu z pušky, při kterém byl smrtelně zraněn voj. O. [] a svému zranění podlehl. Zranění způsobil voj. K. [] na kterého bylo podáno trestní oznámení.

Dne 29.2.1952 ve 21.10 hod. došlo ke střetu hlídek v úseku 20. roty Račín, při kterém voj. K. [] postřelil voj. K. [] a způsobil mu lehké zranění. Na voj. K. [] bylo podáno trestní oznámení.

Dne 28.3.1952 došlo k náhodnému výstřelu v úseku 2. roty Frameny Vltavy, při kterém postřelil voj. D. [] ze samopalu voj. P. [] a způsobil mu vážné zranění. Na voj. D. [] bylo podáno trestní oznámení.

Dne 23.10.1952 došlo k těžkému zranění voj. V. [] z 2. praporu Kunžvart, kterému při házení ostrých granátů tento vypadl z ruky a vybuchl.

Výsledky, dosažené ve službě k ochraně státních stanic.

V roce 1956 zadržela 10. volarská pohraniční brigáda MV 26 narušitelů státních hranic.

Dne 29.1.1956 mezi 21.00 - 22.00 hodin byl v úseku 2. praporu Stožec v Černém Kříži zadržen pro pokus o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska narušitel [] Č. Zadržení provedl npor. Vladimír Řezáč. Jako důvod k přechodu narušitel uvádí, že měl špatný prospěch ve škole a bál se otce.

Dne 1.4.1956 v 06.45 hodin byl zadržen pro pokus o překročení státních hranic z ČSR do Bavorska v HP narušitel [] I. hličou svob. Němečka. Narušitel chtěl překročit státní hranice z důvodu, že mu bylo ukřivděno při rozvozu ve spálení na děti.

Dne 25.4.1956 byli zadrženi příslušníkem ČSLA mimo HP narušitelé [] [], P. [] Š. [] a P. [] Č. [] při pokusu o přechod státních hranic z ČSR do Rakouska. Jmenovaní byli zahráni čet. abs. Františkem Kopeckým při postupu k SH přes vojenský prostor Otice. Státní hranice chtěli překročit z důvodu, že byli nespokojeni v zaměstnání.

Dne 15.5.1956 v 11.25 hodin byl zadržen při pokusu o přechod státních hranic z Rakouska do ČSR v ZP v úseku 18. roty Račín F. [] V. [] Z. []. Jmenovaný se vrácel z Bavorska - Dorfson, jelikož měl platit zámlony a byl za to úřady stíhán. Dle výpovědi se chtěl vrátit do SSSR - byl sovětský státní příslušník. Zadržení provedli por. Ocelka a des. Miřatský.

Dne 21.5.1956 v 06.15 hodin byl zadržen při pokusu o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska v HP, ve vlaku v Černém Kříži J. [] P. []. Zadržení provedla hlídka ve složení voj. Lehotský a voj. Palko. Narušitel chtěl odejít do zahraničí pro špatné zaměstnání, kdo prý si málo vydělal a proto chtěl hledat práci na západě.

Dne 28.5.1956 ve 14.30 hodin byl zadržen v HP v Černém Kříži narušitel J. [] P. [] při pokusu o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska. Zadržení provedla hlídka ve složení svob. Zattoviz a voj. Holub. Narušitel chtěl překročit státní hranici z důvodu nespokojenosti v zaměstnání.

Dne 3.6.1956 v 01.30 hodin byla zadržena pro pokus o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska v úseku 9. roty České Žleby v HP R. [] P. []. Byla zadržena PPS P. [] z []. Do zahraničí chtěla odejít, protože nesouhlasila s naším zřízením.

Dne 22.6.1956 ve 21.55 hodin byl zadržen v prostoru lesíka jihozápadně koty 1025 v ZP úseku 3. roty Bučina jeden muž při pokusu o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska. Narušitel při sjistění hlídky prověrka ve složení pplk. Dinstabrem a npor. Dubský, která postupovala po cestě od rozhraní mezi 3. a 4. roty, vystřelil po této dvě rány z pistole. Hlídka, která současně zjistila narušitele podle úravnotu v krví, vystřelila dvě dávky ze samopalu a narušitel byl těžce raněn. Při převozu sanitním autem zemřel. Na místě zadržení byla nalezena pistole ráže 9 mm Parabola a německá skládací mapa Sušice - Vimperk. U narušitele byly nalezeny zapotřebné dokumenty, které byly odevzdány KS MV České Budějovice. Pravděpodobně se jednalo o agenta cizí zpravodajské rozvědky.

Dne 3.7.1956 v 11.00 hodin v prostoru HM 9/8 u 11. roty Nové Údolí byl zadržen pro přechod státních hranic z Bavorska do ČSR J. [] W. []. Jmenovaný přijel vlakem do Haidmühle a odtud postupoval pěšky podél železniční tratě. Při příchodu ke státní hranici byl pozorovatelem na VS 11. roty, který připad oznámil velitel roty npor. Zuzákoví. Tento s pátrací skupinou provedl zadržení. Narušitel jako důvod přechodu udal, že je nespokojen s poměry v Západním Německu.

Dne 9.7.1956 v 15.50 hodin na železniční zastávce Černý Kříž byl zadržen pro pokus o překročení státních hranic z ČSR do Bavorska J. [] P. [] hlídkou ve složení čet. Pavelka Jiří a voj. Pavelka Josef. Zadržený měl u sebe poplašnou pistoli, bubínkovou pistoli, štípací kločtě, 2 nože a 20 dkg pepře. Jako důvod k přechodu udal neurovnuné rodinné poměry a strach před nástupem do výchovného tábora.

Dne 28.7.1956 v 15.30 hodin v úseku 14. roty Plaňné Jezero v prostoru koty 357 v HP byl zadržen pro pokus o překročení státních hranic z ČSR do Bavorska J. [] T. [] hlídkou 14. roty ve složení rt. Krystýnek a čet. Švihálek. Zadržený udal důvod, že ukradl v Nové Peci majetek svých spolubydlicích a měl strach před trestem a zatčením.

Dne 16.8.1956 ve 13.50 hodin byl zadržen v prostoru koty 882 v ZP u DZ v úseku 11. roty Nové Údolí pro přechod státních hranic z ČSR do Bavorska S. [] R. [] hlídkou ve složení svob. Levý a vojín Vidumanský. Jako důvod k přechodu udal rozšířané rodinné poměry.

Dne 31.8.1956 v 07.30 hodin v prostoru osady Dolní Cazov na rozhraní mezi 8. a 9. rotou v ZP byli zadrženi při pokusu o překročení státních hranic narušitelé J. [] H. [] a J. [] M. [] hlídkou ve složení čet. Komárek a des. Šlais za použití služebního psa Adara, který narušitele navštífil na vzdálenost asi 150 m. Důvod přechodu narušitelé udal nerovzáhnost a touhu po dobrodružství.

Dne 4.9.1956 v 15.00 hodin byli zadrženi na nádraží v Černém Kříži narušitelé V. [] K. [] a D. [] J. [] při pokusu o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska. Zadržení provedla hlídka svob. Zattovicz a svob. Šanda při vla-kové kontrole. Důvod pokusu o překročení - touha po dobrodružství...

Dne 10.9.1956 v 10.30 hodin v úseku 15. roty Planina v prostoru mezi kotou 1054 a 945 na cestě, vedoucí ke státní hranici v ZP byl zadržen J. [] T. [] pro pokus o přechod státních hranic z ČSR do Rakouska. Zadržení provedla hlídka ve složení des. Wachtarczík Jan a voj. Cichý Otto. Jako důvod zadržený udal, že se chtěl podívat do Rakouska.

Dne 24.9.1956 v 18.00 hodin v úseku 11. roty Nové Údolí v prostoru železniční trati mezi DZ a státní hranicí byl zadržen pro přechod státních hranic z ČSR do Bavorska narušitel J. [] B. []. Zadržení provedl npor. Zuzák a svob. Smrká na základě upozornění strážného z pozorovatelny VS roty. Jako důvod zadržený udal soudní stíhání pro alimentační výdaje, které má platit, ale které ne-má uhradit.

Dne 27.9.1956 v 17.00 hodin na trati Kájov - Horní Planá ve vlaku byli zadrženi narušitelé J. [] Š. [] a J. [] H. [] při pokusu o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska. Zadržení provedla hlídka záložní roty 3. praporu Horní Planá ve složení vojín Krahuloc Hynok a vojín Bednář Zdeněk. Jako důvod pokusu o přechod udati nesrovnalosti s rodiči.

Dne 7.10.1956 v 13.40 hodin byl zadržen v úseku 4. roty Knížecí Pláně v ZP u DZ v prostoru HM 11/7 pro přechod státních hranic z Bavorska do ČSR W. [] B. [] hlídkou ve složení voj. Loucký a voj. Černý. Jako důvod zadržený udal, že se chtěl přihlásit našim úřadům v důsledku amnestie.

Dne 15.10.1956 v 13.30 hodin byli zadrženi v úseku 10. roty Krasná Hora u DZ asi 300 m od VS směrem k rozhraní s 11. rotou narušitelé B. [] a Ž. [] při pokusu o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska. Zadržení provedla hlídka ve složení svob. Liška a svob. Gregor na rozkaz velitele roty, který byl upozorněn strážným na pozorovatelnu u roty. Narušitel B. [] udal jako důvod rozšířané rodinné poměry a Ž. [] touhu, podívat se do Západního Německa.

Dne 24.10.1956 v 17.00 hodin byl zadržen v úseku 3. praporu Horní Planá ve vlaku na trati Kájov - Černý Kříž pro pokus o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska V. [] H. [] hlídkou záložní roty 3. praporu ve složení svob. Ilolok a voj. Bednář. Důvod - strach před trestem za přestupek ve škole, odcizou a poněž vliv letáků Svobodná Evropa.

Narušení státních hranic bez zadržení .

Dne 25.6.1956 ve 13.35 - 45 hodin došlo v úseku 19.roty Kyselov k beztrestnému narušení státních hranic z ČSR do Rakouska dvěma lesními dělníky [] T [] a V [] O [].

Dne 3.7.1956 v 03.10 hodin bylo uskutečněno beztrestné narušení státních hranic z ČSR do Bavorska jednou osobou v úseku 11.roty Nové Údolí. Později byl v uprchlém narušiteli zjištěn učitel K [] z [].

Dne 3.8.1956 v 00.30 hodin v prostoru 7.roty Horní Silnice uprchl do zahraničí - Bavorska příslušník MV J [] P []. Narušení státní hranice uskutečnil v prostoru rozhraní mezi 7. a 8.roty u HM 22/14. Narušení předcházela pohraniční operace, která nedala kliničkého výsledku.

Zběhnutí .

Dne 15.4.1956 zběhl do Rakouska poručík PS J [] V [], ZVP záložní roty 3.praporu, v úseku 17.roty Zvonková. Útok uskutečnil v době mezi 10.30 - 11.00 hodinou .

Dne 22.2.1956 v 19.25 hodin u Píketa Jelení Vrchy - stanoviště Jánská Pila bylo zjištěno, že usnula ve službě hlídka ve složení starší hlídka vojín G [] F [] a člen hlídky vojín M [] F []. Na oba jmenované bylo podáno trestní oznámení.

Dne 30.3.1956 v 07.30 hodin došlo u 3.roty Bučina u HM 11 k pokusu o navázání rozhovoru 3 příslušníků GP s hlídkou PS ve složení des. Hůla, starší hlídka, svob. Kolář a voj. Tomáš, členové hlídky. Příslušníci GP nabízeli hlídce cikarety a žádali jejich výměnu. Hlídka na toto nereagovala, poznatek hlasila veliteli roty.

Dne 16.3.1956 ve 20.20 hodin došlo u koty 1113 při cestě z 1.praporu Kvilda na 2.rotu Prameny Vltavy k svévolnému použití zbraně do vzduchu svob. B []. Jmenovaný byl v podnapilém stavu. Vystřelil 24 nábojů ze samopalu.

Dne 2.5.1956 v 05.00 hodin došlo u 2.roty Prameny Vltavy k svévolnému použití zbraně des. Š [] K []. Jmenovaný vystřelil dva náboje ze samopalu.

Dne 3.6.1956 v 01.30 hodin použila hlídka provérka pplk. Dinstbier a npor. Dubský zbraně proti narušiteli státních hranic. Vystřelila dvě dávky ze samopalu, narušitelský byl zasažen a težce zraněn.

Dne 27.6.1956 v 13.55 hodin byla zjištěna provokační činnost 3 příslušníků v jedých uniformách z území Bavorska v úseku 3.roty Bučina na průseku u HM 9. Tito fotografovali a pravděpodobně i filmovali naše území a vystřelili na naše území 3 rány z karabiny. Střely dopadly na naše území asi 50 m od objektu roty.

Dne 18. a 19.6.1956 došlo v úseku 6.roty Svetlé Hory u HM 20/7 k pokusu o navázání rozhovoru 2 příslušníků DGS s hlídkou PS. Hlídečtí byly nabízeny cikarety, v druhém případě chléb a salám. Hlídka nezachovala správně.

Dne 7.7.1956 v 17.47 hodin v prostoru Koží Stráň v úseku 18.roty Račín při náhodném vystřelu ze samopalu postřelil voj. J [] V [] staršího hlídka voj. P [] E [] a težce jej zranil.

Výsledky, dosažené ve službě k ochraně státních hranic.

V roce 1957 bylo zadrženo u 10.volarské pohraniční origády MV celkem 34 narušitelů státních hranic a nebylo zjištěno beztrestné narušení státních hranic.

Dne 1.ledna 1957 ve 12,40 hod. došlo k zadržení 3 narušitelů státních hranic v úseku 17.roty Zvonková mezi HM 1/35 - 1/36. Jednalo se o neúmyslné narušení státních hranic rakouskými turisty, kteří z neznalosti terénu omylem přejeli na lyžích na naše území. Osoby byly vráceny rakouské pohraniční ochraně.

Dne 9.ledna 1957 v 01,15 hod. byl zadržen v blízkosti HM 6/4 narušitel [REDACTED] který přecházel státní hranice z Bavorska do ČSR. Byl zadržen hlídka 10.roty ve složení svob.Dvořáček a svob.Polka. Narušitel při zadržení byl v silně podnapilém stavu a z tohoto důvodu uskutečnil narušení.

Dne 11.ledna 1957 v 06,50 hod. byl zadržen v úseku 19.roty-v blízkosti roty narušitel A [REDACTED] S [REDACTED], který uskutečnil narušení státních hranic z Rakouska do ČSR. Zadržen byl strážným u roty svob.Kušikem. Jako důvod přechodu státních hranic uvedl, že nechtěl sloužit v nově zřizované armádě v Rakousku a jako další důvod, že na něho bylo uvaleno otcovství.

Dne 3.února 1957 v 10,30 hod. byl zadržen na železniční stanici v Černém Kříži - v úseku 2.praporu Stožec narušitel J [REDACTED] K [REDACTED] který se pokoušel o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska. Zadržen byl při kontrole vlaků pořádkovou hlídkou záložní roty 2.praporu voj.Hanzlíkem a voj.Seemanem. Jako důvod pokusu o přechod státních hranic narušitel uvedl, že měl nesrovnalosti v rodině.

Dne 14.února 1957 v denní době byli zadrženi ve Vlčích Jamách v úseku 2.praporu Stožec občan Š [REDACTED] a M [REDACTED] v [REDACTED], kteří se připravovali k útěku do Bavorska. Jednalo se o brigádníky na ČSSS, kteří byli rozpracováni a předáni prokurátororskému pohovoru a na základě jeho rozhodnutí vyhoštěni. Jmenování doznali, že měli v úmyslu opustit území republiky v touze po dobrodružství.

Dne 16.března 1957 v 10,15 hod. byli zadrženi u železničního přejezdu v Novém Údolí v úseku 11.roty 3 maďarské státní příslušníci, kteří se vraceali na základě amnestie zpět z Bavorska přes Československo do Maďarska. Zadržení bylo provedeno hlídkou voj.Sťaš a voj.Welsch.

Dne 25.března 1957 v dopoledních hodinách byl zadržen v úseku 17.roty Zvonková v blízkosti kt.915 F [REDACTED] F [REDACTED] německý státní příslušník, který přešel státní hranice z Rakouska do ČSR. Zadržení bylo provedeno hlídkou ve složení voj.Kajla, voj.Pluhař a voj.Fuksa. Narušitel po zadržení uvedl, že se vrádí do ČSR ke svým rodičům, kteří jsou bytem ve Chvalšinách u Českého Krumlova.

Dne 29.března 1957 v dopoledních hodinách došlo k zadržení dvou narušitelů a to G [REDACTED] a L [REDACTED], německých státních příslušníků, kteří uskutečnili přechod státních hranic z Bavorska do ČSR v úseku 10.roty Krásná Hora. Zadržení bylo provedeno hlídkou voj.Šuc a voj.Hofkulič.

Dne 1.května 1957 v 16,25 hod. byl zadržen v úseku 11.roty Nové Údolí narušitel M [REDACTED] P [REDACTED], který se pokoušel o přechod státních hranic z Bavorska do ČSR. Jednalo se o maďarského státního příslušníka, který se vrácel na základě amnestie zpět do Maďarska. Zadržení bylo provedeno na rozhraní s 12.rotonou Stokou hlídkou voj.Machala a voj.Vopala.

Dne 28.května 1957 v 10,20 hod. byl zadržen na železniční zastávce ve Stožci v úseku 2.praporu narušitel J [REDACTED] V [REDACTED], který se pokoušel o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska. Narušitel při zadržení doznal, že se pokoušel o přechod státních hranic pro nespokojenosť s pracovními podmínkami v ČSR. Zadržení bylo provedeno hlídkou ve složení čet.Mehdal a voj.Pavlík, oba od záložní roty 2.praporu.

Dne 28.května 1957 ve 14,00 hod. byl zadržen u železničního přejezdu v Novém Údolí v úseku 11.roty narušitel G [] S [] maďarský státní příslušník, který se vracel z Bavorska přes ČSR do Maďarska na základě amnestie. Zadržení bylo provedeno hlídkou 11.roty voj.Görök a voj.Spisiar.

Dne 28.května 1957 ve 21,30 hod. byl zadržen v úseku 4.roty Knižecí Pláňe blízko rozhraní s 5.rotou narušitel S [] E [] , který se pokoušel o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska. Jednalo se o bývalého pohraničníka základní služby, který až do ledna 1957 byl u této jednotky zařazen ve výkonu služby. Při zadržení byl u narušitele nalezen pilník a prostředky k překonání ženijně technického zabezpečení. Zadržení bylo provedeno hlídkou svob.Ivančo a voj.Viderman. Jako důvod pokusu o přechod státních hranic narušitel E [] uvedl touhu po dobrodružství.

Dne 1.června 1957 ve 22,30 hod. byl zadržen ve Volarech v "Chatě" narušitel J [] M [] , který měl v úmyslu překročit státní hranice z ČSR do Bavorska. Jako důvod pokusu o přechod státních hranic narušitel uvedl, že nebyl spokojen s pracovními podmínkami v ČSR. Zadržení bylo provedeno pořádkovou hlídkou poddůstojnické školy des.Cechem a des.Spirkem, kteří svým bělým výkonom služby jej zadrželi jako podezřelého.

Dne 28.června 1957 ve 20,00 hod. byl zadržen v blízkosti SV 12.roty Stočka narušitel J [] S [] , který překročil státní hranice z Bavorska do ČSR. Jako důvod přechodu státních hranic uvedl, že se vraci zpět do ČSR ke své manželce. Zadržení bylo provedeno hlídkou voj.Gdovin a voj.Kratochvíl.

Dne 19.cervence 1957 v 07,25 hod. byl zadržen v úseku 8.roty polní Silnice v blízkosti rozhraní se 7.rotou narušitel R [] A [] , německý státní příslušník, který se pokoušel o přechod státních hranic z Bavorska do ČSR. Jednalo se o pensista, který se chtěl podivat na návštěvu do ČSR. Po prosetření byl vrácen bavorské pohraniční ochraně. Zadržení bylo provedeno hlídkou 7.roty Horní Silnice ve složení čet.Mazan a čet.Fudra.

Dne 22.července 1957 v 06,15 hodin byl zadržen v osadě Jelení v úseku 14.roty Plešné Jezero na upozornění lesního zaměstnance narušitel J [] B [] , který se pokoušel o přechod státních hranic z ČSR do Bavorska. Narušitel předchozího dne proštíhal v úseku 14.roty DZ a mezi DZ a státní hranici zabloudil. Za postupu přišel do úseku 13.roty Třistoličník, kde narazil na další DZ, který opět proštíhal a aniž věděl, vrátil se zpět do ČSR. Později při prováděné pohraniční operaci byl zadržen v brigádnickém domě lesní správy, kde se ubytoval pod zámkem lesní práce. Jako důvod pokusu o přechod státní hranice uvedl, že proti němu bylo vedeno trestní řízení a bál se následků. Zadržení bylo provedeno hlídkou voj.Hejda a voj.Sejka.

Dne 2.července 1957 v 18,30 hod. byl zadržen v úseku 11.roty Nové Údolí u HM 9/3 R [] A [] maďarský státní příslušník, který na základě amnestie se vracel z Bavorska přes ČSR do Maďarska. Zadržení bylo provedeno hlídkou čet.Juřička a des.Kotan.

Dne 3.července 1957 ve 13,00 hod. byl zadržen v úseku 14.roty Plešné Jezero narušitel A [] H [] , německý státní příslušník, který překročil státní hranice z Bavorska do ČSR. Při zadržení prohlásil, že v NSR byl pro členství v KPD pronásledován a proto pozádal o asyl. Zadržení bylo provedeno hlídkou PchH svob.Urik a voj.Šiška.

Dne 31.července 1957 v 18,05 hodin byl zadržen v úseku 11.roty Nové Údolí v blízkosti HM 8/5 narušitel T [] B [] , který překročil státní hranici z Bavorska do ČSR. Jako důvod přechodu státních hranic uvedl, že tak učinil pro špatné sociální podmínky v NSR. Zadržení bylo provedeno hlídkou čet.z pov.Kovotný a voj.Sileš.

EZOH - v důsledku postavení jednostémného DZ byl zrušen EZOH v úseku od Plešného Jezera - 14.rota až po okraj lesa pod kt.1004 v úseku 15.-17.roty - první část.

Pozorovatelny - u 17.roty došlo ke zřícení pozorovatelný v důsledku vichřice v prostoru kt.1083. během roku bylo postaveno 5 pozorovatelen a to jedna na 14.rotě, jedna pod kt.Račín, 2 na novém DZ u 17.roty, 1 v úseku 16.roty náhradou za zřícenou.

Průchody - na jednostémém DZ bylo zhotoveny 14 vrátek a zrušeny 2 podchody u 17.roty a všechny podchody u 16.roty.

V úseku 7.-11.roty vybudovaly jednotky ČSLA opevňovací objekty pro potřeby pohraničních rot.

V úseku 7.roty byly v prostoru "Škola" položeny PP jehlany. Ženijní četa brigády se zúčastnila součinnostního cvičení s ČSLA, které probíhalo v měsíci červenci.

Zima v roce 1956-1957 byla mírná a sníh byl pod průměr, takže škody na ženijně technickém zabezpečení byly velmi malé.

Spojení - v roce 1957 bylo vybudováno 3,5 km nových sloupových tratí, 86 km nových linek připnutím na sloupové trati ČSP i vlastní a byla provedena rekonstrukce 30 km permanentních linek. Byla provedena kabelisace v délce 10 km a přestavba kabelisace v délce 9 km. U 12 rot byla provedena instalace betonových kabelových studní a u 3 rot přebudovány spojovací uzly s vnitřními rozvody a koncovými objekty. Rekonstrukce zimního střežení byla provedena u 6 rot. V prostoru Dolní Vltavice byl položen deseti párový říční kabel pod Vltavou v místech budoucího jezera, které vznikne napuštěním Lipenské přehrady. Na stávajících sloupových tratích byly provedeny překládky, aby linky probíhaly mimo zátopové území.

Signalisace - signalisační přístroje typu Rydrych byly instalovány u 5 rot a opraveny na 3. a 4.rotě. Všem rotám byly přiděleny signalisační přístroje S 2 v průměru po 5 kusech. Přístroje slouží svému účelu, jsou používány pro službu avšak v důsledku nešetrného zacházení trpí častou poruchovostí.

Nedostatky ve výkonu služby k ochraně státních hranic.

V roce 1957 nejvážnějším nedostatkem při ochraně státních hranic byl vysoký počet mimořádných událostí a to zejména různých zranění, jako : 8 náhočných výstřelů se zraněním, výbuch granátu a zranění 17 pohraničníků při házení ostrých granátů u 15.roty Planina, 9 případů zaságnání ve službě, 5 autonavarií a pod. Naše brigáda v rámci hodnocení HSPS byla v pořadí brigád co do počtu mimořádných událostí v pořadí na 4. místě. Přes provedená opatření až do konce roku 1957 jsme se nedokázali s mimořádnými udalostmi vyprádat a tyto byly zapříčiněny zejména neplněním rozkazů a nařízení.

Výsledky prohlídek útvaru, závažné klady a nedostatky.

Ve dnech 2.-14.září 1957 byla provedena podzimní inspekční prohlídka výkonu služby bojové a politické přípravy, morálně politického stavu, kázně, stavu vnitřního porádku a stavu zbraní.

Prováděla komise složená z důstojníků brigády.

Prověřovány byly tyto jednotky :

1.prapor: 4., 5., 6.pohraniční rota, záložní rota a velitelství praporu.
3.prapor: 14., 15. a 19.pohraniční rota, záložní rota a velitelství praporu.
U velitelství brigády: velitelství brigády a záložní oddíl, spojovací rota a doopravní rota.

Klady: Všichni pohraničníci si dobře osvojili otázky mezinárodní a vnitrostátní politické situace.

Výsledky, dosažené ve službě k ochraně státních hranic.

V roce 1958 bylo zadrženo u 10.volárské pohraniční brigády MV celkem 22 nařušitelů státních hranic a bylo zjištěno beztrestné narušení ve dvou případech.

Dne 5.ledna 1958 v 10,00 hodin došlo k zadržení jednoho nařušitele státních hranic v úseku 16.roty - Smrčina u hraničního mezníku 1/21 S [] W []. Jednalo se o rakouského turistu, který neúmyslně přejel na naše území. Jmenovaný byl vrácon rakouské pohraniční ochraně.

Dne 19.března 1958 v 19,15 hodin došlo k zadržení nařušitele Z [] J [], který se pokoušel o přechod z ČSR do Bavorska. Jmenovaný byl zadržen u závory VS 2.praporu. Jako důvod k přechodu uváděl, že měl v zaměstnání špatnou prac. morálku a proto měl strach před otcem.

Dne 4.dubna 1958 ve 12,18 hodin byli zadrženi v prostoru 19.roty u HM 1/67 U [] J [] a J [] A [] jugoslávské státní příslušnosti. Oba jmenovaní uskutečnili přechod z Rakouska do ČSR proto, jolikož jim skončila platnost pasu v Rakousku. Zadržení provedla hlídka ve složení voj.Berec a voj.Trnka. Oba byli převedeni zpět rakouské pohraniční ochraně.

Dne 6.dubna 1958 se pokusil o přechod SH voj.zběh ZR 1.praporu V [] J [], který byl zadržen půtrací skupinou 1.praporu, jejíž velitelem byl kpt.Jaro. Jmenovaný byl zadržen s použitím zbraně.

Dne 18.dubna 1958 ve 12,20 hodin byl zadržen na silnici mimo HP 1 km od K. Plané směrem na Hůrku V [] F [] z [] , okres Č.Krumlov. Jmenovaný chtěl uskutečnit přechod do Bavorska. Jako důvod uváděl, že má strach před trestem, který jej měl v ČSR postihnout.

Dne 20.dubna 1958 v 18,15 hodin byl zadržen K [] P [], který chtěl uskutečnit přechod do Bavorska. Jmenovaný byl zadržen ve Stožci na nádraží des. Libuškou a voj.Kurutem. Jako důvod k přechodu byla jeho nechuť k studiu na jedonáctiletce.

Dne 2.května 1958 v 21,40 hodin byl zadržen v úseku 1.praporu Kvilda ve Švajciově Ládi V [] J [], který měl v úmyslu pro záporný postoj proti JZD překročil SH do západního Německa. Zadržení provedl npor.Hirš.

Dne 7.června 1958 byl zadržen v úseku 19.roty Kyselov B [] J []. Jmenovaný překročil SH z Rakouska do ČSR u HM 1/60. Zadržení provedla hlídka ve složení des.Jolinek a voj.Fenom.

Dne 30.7.1958 v 0,30 hodin byl zadržen narušitel F [] J [], který chtěl překročit v úseku 16.roty Smrčinu státní hranici z ČSR do Rakouska. Přechod chtěl uskutečnit z dobrodružství. Zadržení provedl por.Rovenský.

Dne 2.srpna 1958 ve 14,55 hodin byl zadržen v Novém Světě vojenský zběh P [] J [] od voj.útváru Domažlice. Jmenovaný se vymlouval, že chtěl manželce, která v [] bydlí nasekat dřevo a pak se vrátit k svému útvaru. Zadržení provedl npor.Lněnička, zprav.orgán 1.praporu Kvilda.

Dne 1.srpna 1958 v 17,15 hodin, byl zadržen v úseku 16.roty Smrčina u HM 1/27 vojenský zběh Š [] M [] od voj.útváru 8039 /C Nová Pec. Jmenovaný byl v podnapilém stavu. Zadržení provedla hlídka ve složení svob.Bincák a voj.Frantík.

Dne 1.srpna 1958 v 00,10 hodin byl zadržen v prostoru 17.roty Zvonková v Zadních Hamrech četařem Stříteckým B [] S []. Jmenovaný uváděl, že je turist a nepřiznal se, že chtěl překročit státní hranici.

Dne 1.srpna 1958 v 09,25 hodin pokusil se o přechod státní hranice z ČSR do Rakouska v prostoru 17.roty Zvonková vojenský zběh G [] P [] od technického pluku v Nové Peci. Jmenovaný byl zadržen u kóty 844,7. Uváděl, že se mu nelíbilo na vojně.

Dne 15.srpna 1958 v 15,15 hodin byl zadržen u velitelství 1.praporu Kvilda vojenský zběh M [] J [] , od voj.útváru Písek, který chtěl překročit státní hranici z ČSR do Bavorska. Byl předán orgánům VKR. Zadržení provedl čet.Fojtík a voj.Vaško.

Oddíl II — Služba k ochraně státních hranic.

Dne 4.září 1958 v prostoru 8.roty - Dolní silnice byl zadržen narušitel D [] J [], který chtěl uskutečnit dle okolnosti, které ho usvědčovaly, přechod státní hranice z ČSR do Bavorska, avšak se nepřiznal.

Dne 12.září 1958 v 18.10 hodin byl zadržen des.Jan Veselý v prostoru 11.roty Nové Údolí narušitel G [] H [], německé náročnosti, který překročil státní hranici z Bavorska do ČSR. Jako důvod uváděl, že se mu nelíbilo v NSR.

Dne 24.září 1958 byla zadržena ve Stožci voj.Nolumberský P [] J [] z [], okres Prachatice, která uváděla, že se chtěla nechat zastřelit po hraničníkama.

Dne 20.října 1958 byl usmrcen v prostoru 11.roty v drátěném zátarasu vojen-ský zbeh S [] B []. Důvod zbehnutí nezjištěn. Jmenovaný zbeh je bývalým příslušníkem zdejšího útvaru.

Dne 31.října 1958 byl zadržen narušitel S [] V []. Jmenovaný chtěl uskutečnit přechod státní hranice z ČSR do Rakouska v prostoru 19.roty Kselov. Zadržení provedla hlídka ve složení svob.Varga a voj. Tužim. Důvod přechodu byla nespokojenosť s prací a rožinem v ČSR. Jmenovaný chtěl překonat drátěný zátaras tím, že vytrhl tabulkou s nadpisem zakázané pásmo, kterou přehodil přes DZ a po ní chtěl drátěný zátaras překonat.

Dne 31.října 1958 pokusil se o přechod státní hranice v úseku 1.praporu z ČSR do Bavorska narušitel S [] V [] a S [] J []. Jmenovaní byli zadrženi v obci Kvilda, desátníkem Semirádem. Jako důvod přechodu státní hranice uváděl S [] V [], že má nesrovnaost v rodině a S [] J [], že byl sveden kamarádem.

Operativní situace a její změny.

V roce 1958 v průběhu celého letního období byly prováděny práce ČSLA na zpovolení obrany státních hranic. Tyto práce byly prováděny proti bavorskému území, zejména u 2., ale též u 1.praporu. Tyto práce byly v pozdější době zjištěny orgány GP a USA a byly pod častou kontrolou těchto ozbrojených sil. Lze říci, že zamaskování a utajení práci nebylo zodpovědně provedeno.

V průběhu roku došlo v několika případech k vyláčení poplachu jednotek americké armády v záp.Německu, k jejichž nasazení v různých místech za účelem cvičení a toto se stalo v pěti případech. Při všech cvičeních AA byla vynášována zesílená ochrana, případně zvýšená hlídková činnost a vojenské pozorování na směrech možného pozorování jednotkami RS.

Jednotlivé prapory v průběhu roku ve více případech využívaly krátkodobě zesílenou ochranu v souvislosti se zjištěnými poznatkami o zaváděvých osobách, stopami na kontrolním pásmu a pod. Převážně se jednalo o opatření, která neprinesla výsledek. Často docházelo k zbytečnému vyčerpávání polohučníků v souvislosti se zjištěním neprováděných údajů a v išetřovacích případech byly nasazeny i zálohy brigády a dokonce součinnostní jednotky ČSLA (případ Nové Údolí, Račia a pot.).

Při odnošení 3.ročníku byla vylášena zesílená ochrana v důsledku příchodu nových polohučníků na Řety.

V důsledku oslav Únorových událostí byla v době od 14.2. do 28.2.1958 zesílená ochrana a zvláštní opatření v úseku celé brigády.

V souvislosti se změnou situace ve Francii byla provedena zvláštní opatření v době od 15. do 22.5. v úseku celé brigády.

V době od 7.6. do 22.6.1958 byla provedena zvláštní opatření v rámci brigády v souvislosti a s přípravou konání XI.sjezdu KSČ.

Dne 24.11.1958 zočkal z Výcvikového střediska Volary voj.F [] D [].

Byla provedena operaci silami záložního oddílu a výcvikového střediska brigády za použití dvou rot ČSLA a sil 2.praporu. Zběh byl zadržen v rámci hodinách příštího dne jednou z hlídek v prostoru železniční tratě Dubá-Volary.

Oddíl II — Služba k ochraně státních hranic.

Narušení státních hranic bez zadání narušitelů.

Dne 11.9.1958 v 19,45 hod. bylo zjištěno narušení SH z ČSR do Bavorska v úseku 6.pohraniční roty Světlé Hory. Narušení bylo provedeno v pravé části úseku roty, 800 m záp.kt.1275 a směrpostupu narušitelů k HM 19. To bylo zjištěno podle stop na KOP, v trávě a vlastním pozorováním hlídky 5.roty, která na vzdálenost asi 400 m narušitele pozorovala a domněla se, že se jedná o hlídku, nebo narušitelé šli podél terasů za sobou. Narušitelé překonali DZ podlezením - vytrhli svíslé spodní vrstvy ze země a před tím uvedli v činnost výmetnici a druhou poličku. Pravidelně několik minut lámali v blízkosti DZ a pozorovali pohyb hlídek. Jedenalo ne o dvě osoby.

Dne 23.9.1958 v 00,20 hod. u 2.pohraniční roty v prostoru HM 5/1 zbehl do Bavorska svob. S. [] M. [] Jméno známy byl v hlídce Sráz hranice v prostoru Černá hora na vnitřní straně DZ se služebním psom a člen hlídky voj. Iludák Milen. Pod kresbou zastřeleném odzbrojil S. [] voj. Iludáka a odjímal mu zásobníky do samopalu, připoutal jej k triangulační věži, odmlí si vrátila v DZ a s celou výstrojí a výzbrojí uprchl do Bavorska. Na základě tohoto případu bylo prováděno rozsáhlé setříkání a na rozboru případu byl u jednotky přízemna Vojenského Př. generál Duda. Pos byl později ve společném sjezdu vrácen normálním způsobem bavorskou GP.

Bojová utěrmutí hlídek s narušiteli.

Dne 6.4.1958 zbehl od záložní roty 1.praporu Kvilda voj. V. [] J. [] příslušník 1.ročníku. Toto bylo zjištěno krátce po zbehrnutí. Zbeh před útokem odcizil u Zít samopal. Byla provedena opatření u 2., 3. a 4.roty a vyslána pátrací skupina pod velením kpt. Jaro. Při postupu po stopách na sněhu pátrací skupina dostihla v levé části úseku 3.roty vojína V. [] a za použití zbraně jej zadířila. Zbeh byl postřelen ze samopalu, ošetřen a eskortován na prapor. Z členů pátrací skupiny nebyl nikdo zraněn, nebo zbeh V. [] neponutil zbraně, jolikož náboj se mu v hlavní vzpříčil.

Nedostatky ve výkonu služby.

V průběhu roku se projevoval vysoký počet náročných událostí a to zejména různých případů zranění ve službě i mimo službu, kterých bylo celkem 44. Díle došlo k 15 národním výstřlům, bylo zjištěno 15 případů zaspaní ve službě (z toho nejčastěji u 3.praporu). Při naeviku a načlapování stop pro pátrací psy u 3.praporu při překonávání Vltavy došlo k utonutí pohraničníka. Byly celkem 4 havarije služebních vozidel a v několika případech došlo k použití zbraně proti siluetám nebo i z neubalosti - opilství. Byl ztracen pohraničník, samopal při cvičení, pistole vz.52 a 1 Nagant pro výcvik služebních psů. V několika případech došlo k neoprávněnému styku pohraničníků s osobami souvisejícími s státem (GP, civilní obyvatelstvo a pod.).

Výsledky prehlídek útvaru.

Byly provedeny podzimní inspekční prohlídky HSPS, kterou vedl ppk. Táma, náčelník školského oddělení. Prováděly hodnotily stav ochrany státních hranic, bojové a politické přípravy, kaznou a pořádku u jednotek jako výkonnoucí. Proveřován byl 1. a 2.prapor, jednotky přímo podřízené velitelů brigády a ředitel brigády. Hodnocení výkonnoucí.

Oddíl II — Služba k ochraně státních hranic.

Žonijsně technické zabezpečení SH.

V průběhu roku byla provedena přestavba drátěného zátarasu s důrazem na 2.práper, kde byla provedena generální oprava v délce 17 km a postaveny 3 pozorovací věže. Celkově se projevovala malá péruchovost strojů, tyto byly využívány pro žon.zabezpečení ochrany SH, byly věnovány zvýšené úsilí na obnovení kontrolních pásov, které byly z minulého roku v částečně zanedbaném stavu. Zvláštmi pozornost věnována výstavbě kontrolního pásu v hleubce ret a te v úseku 1.práperu (5. a 6.reta). Vzhledem k tomu, že byly započaté s napouštěním jezera Lipno, byly dodány 2 prepluzery, 2 soupravy pentonů a tyto přestředky jsou připraveny u 3.práperu k nasazení na jezere.

Při stavbě pozorovatelny u 7.roty Heráč Silnice spadl v důsledku přetržení provazu voj.Sedlák z pozorovatelny a utrpěl lehká zranění.

Počle pokynů HSPS byl EZOH udržován v použitelném stavu a byly činěny přípravy k výstavbě u dalších jednotek v roce 1960.

Péčí brigády bylo vyrobene 600 ks výmetnic zlepšeného typu a dodáno jednotkám.

Signálisační přístroje S-2 jsou používány v průměr počtu 6 kusů na pohraničních retách. Využívají se jich s různými vylepšeními na vlastní nástraze, využíványmi na pohraničních jednotkách. Péče o tento materiál u pohraničníků byla velmi malá a docházelo k časté péruckovosti.

U ret na hlavních směrech byla obnovena signalisace typu Rydrych, poškozenou během zimního období. Klavním nedostatkem této signalisace bylo rezatání péruchových per, takže po určité době provozu se stává nespeleklivou.

Spojení.

Během roku byla provedena údržba spojovací sítě práperreta a rota-hlížka s důrazem na 3.práper. Byly vybudovány sečinnostní linky podporující jednotkám ČSLA a to Avilda-Vítkov, Velary-Víspurk, Velary-Prachatic a Heráč-Český Krumlov. Plán výstavby spojení byl splněn a plán třídnosti specialistů také splněn.

ŠUMAVA

GEOGRAPHIC

Odbor II — Služba k ochraně státních hranic.

geosumava.cz

Výsledky, dosažené ve službě k ochraně státních hranic.

V listopadu a prosinci 1958 a v roce 1959 bylo zadrženo u 10.volarské po-
hraniční brigády MV celkem 20 narušitelů státních hranic a nebylo zjištěno bez-
trestné narušení státních hranic.

Dne 2.prosince 1958 ve 23,00 hodin došlo k zadržení jednoho narušitele stá-
tních hranic ve Volarech na nádraží. Zadržen byl J. [] B. [] orgány 1/2. Jmenova-
ný přijel do Volar a snažil se získat potřebné informace k přechodu státních hra-
nic do Bavorska. Důvodem přechodu byla nespokojenosť s režimem.

Dne 4.1.1959 v 10,00 hod. byl zadržen v úseku 15.roty Smrčina narušitel SH
O. [] T. [] , který překročil státní hranice z Rakouska do ČSR a přišel do bez-
prostřední blízkosti roty, kde byl zadržen strážným roty voj. Kulichem. Narušitel
při zadržení uvedl, že v Rakousku je nezaměstnanost a proto chtěl zaměstnání v
ČSR.

Dne 25.ledna 1959 v 10,50 hod. byl zadržen u SV 18.roty Kyselov narušitel
E. [] S. [] strážným roty voj. Moravčíkem. Narušitel vypověděl, že prošel SH
z Rakouska do ČSR z důvodu nezaměstnanosti. Podle vyjádření chtěl odojít za prá-
cí do NDR.

Dne 2.března 1959 ve 20,12 hod. byl zadržen u SV 8.roty Dolní Žilnice stráž-
ným voj. Bystroněm narušitel K. [] M. [] , který při výslechu uvedl, že v NSR je
nezaměstnanost a v důsledku toho chtěl práci v ČSR.

Dne 1.dubna 1959 ve 14,00 hod. byl zadržen v úseku 11.roty Nové Údolí v
prostoru kota 874,9 narušitel M. [] Č. [] , který se pokoušel o přechod SH z ČSR
do Bavorska. Jmenovaný byl zadržen poplachovou hlídkou voj. Pěč a voj. Šimek. Na-
rušitel uvedl jako důvod přechodu neuverované rodinné pomůry.

Dne 28.dubna 1959 v 13,00 hodin byl zadržen v úseku 11.roty Nové Údolí v
prostoru kota 884,7 narušitel M. [] P. [] , který se pokoušel o přechod SH z ČSR
do Bavorska. Zadržení bylo prováděno pozorovací hlídkou voj. Šindelka a voj.
Švarc. Jako důvod přechodu narušitel uvedl, že nechtěl pracovat v JZD.

Dne 1.května 1959 ve 22,50 hod. byl zadržen v úseku 15.roty Smrčina pátrací-
cí skupinou 3.praporu za přispění pomocníků Pohraniční stráže narušitel F. []
[] a B. [] J. [] . Narušitelé se pokoušeli o přechod SH do Rakouska z
toho důvodu, že F. [] tam má příbuzné. U J. [] pokus o přechod souvisejí s
touhou po dobrodružství.

Dne 24.května 1959 v 10,20 hod. byli zadrženi v úseku 11.roty Nové Údolí
u DZ v blízkosti tratě narušitelé H. [] K. [] , H. [] S. [] , F. [] Š. []
, H. [] W. [] , M. [] H. [] . Narušitelé přešli omylem z Bavorska na území
ČSR v domnění, že DZ tvoří státní hranice. Po proještění byli vráceni bavorské
GP. Zadržení bylo provedeno hlídkou voj. Kříž a voj. Kichtner.

Dne 26.května 1959 v 14,15 hod. v úseku 9.roty České Žleby v prostoru Horní-
ní Cazov na DZ byl zadržen narušitel K. [] B. [] z. [] , který se pokoušel o
přechod SH z ČSR do Bavorska. Při zadržení uvedl, že v Pasově má bratrance, ke
kterému hodlá jít. Zadržen byl hlídkou svob. Babický a voj. Tichý.

Dne 14.srpna 1959 v 16,00 hodin byl zadržen v úseku 11.roty Nové Údolí v
blízkosti DZ u zastávky narušitel S. [] P. [] , který se pokoušel o přechod
státních hranic z ČSR do NSR. Zadržení provedl kpt. Málek a rt. Sobotovič. Naruši-
tel při výslechu uvedl, že chtěl odepjeti do zahraničí v důsledku strachu před
soudním trestem.

Dne 16.srpna 1959 v 11,50 hod. byl zadržen v úseku 11.roty Nové Údolí v blí-
zkosti železniční tratě u DZ narušitel H. [] Il. [] , který přešel státní hranice z
NSR do ČSR. Narušitel přešel SH z neznalosti průběhu vytýčení státních hranic.
Byl vrácen bavorské GP. Zadržení provedl hlídkou svob. Tomáš a voj. Gieslar.

Dne 23.září 1959 v 16,00 hod. zadržela pátrací skupina 3.praporu ve složení

Oddíl II — Služba k ochraně státních hranic.

rt. z pov. Suchý, svob. Vajda, svob. Bureš v prostoru křížovatka České Žleby narušili tele A [] J [] a M [] S [] , kteří se pokoušeli o přechod SH z ČSR do NSR. U tohoto zadržení se projevila dobrá spolupráce s PPS a civilním obyvatelstvem a zadržení bylo provedeno na základě pohraniční operace. Narušitelé při zadržení uvedli jako důvod polasus o přechod SH tahu po Dobročkova ulici.

V druhé polovině měsíce září 1959 byl zadržen v úseku 2. roty Prameny Vltavy zběh PS M [] S [] , který uprchl v roce 1958 do NSR. Zadržení bylo provedeno skrytou hlídkou, jejíž velitelem byl npor. Kubík a to v bezprostřední blízkosti státních hranic ve cloně zvláštění sentavy hlídek. Další opatření prováděna orgány VKR.

Dne 16. listopadu 1959 [] ve 12,50 hod. byl zadržen v úseku 11. roty Nové Údolí v prostoru zastávky narušitel M [] L [] , která se pokoušela o přechod SH z ČSR do NSR. Jmenovaná se přiblížila k SH z hlebokého ČSR lesom s dobrou orientací až přišla do blízkosti DZ. Domněvala se, že se nachází již v NSR. Důvod polasusu o přechod SH - rozpory s matkou. Zadržení bylo provedeno hlídkou voj. Cieslar a voj. Pešek.

studijní účely
Operativní situace a její změny.

V listopadu a prosinci 1958 a v roce 1959 byly nadále prováděny práce ČSLA na zpevnování obrany státních hranic. Tyto práce byly prováděny zejména v úseku 2. praporu a částečně u 1. praporu. Proti rakouskému území tyto práce prováděny nebyly.

V průběhu roku došlo k několika případům vyhlášení poplachu pro jednotky AA v NSR. Rovněž jednotky NSR byly uváděny do pohotovosti. Jednalo se převážně o tankové a pěší jednotky. Z hlediska ochrany státní hranice bylo prováděno zvýšené vojenské pozorování a v některých případech byly vyslány do blízkosti státní hranice průzkumné jednotky ČSLA k pozorování činnosti nepřitele. S těmito opatřeními souvisela zesílená ochrana státní hranice.

Pohraniční prapory vyhlašovaly ve víc případech zesílenou ochranu na základě získaných poznatků a to zejména zjištěných neznámých osob, stop na KOP a pod. Většina těchto akcí měla negativní výsledek, jelikož se jednalo o neinformovanost, narušení hraničního režimu a pod, nebo i zmatky vyvolané nesprávným jednáním některých hlídek.

V průběhu roku došlo k víc případům vyhlášení zesílené ochrany SH. V některých případech šlo o vlastní rozhodnutí velitele brigády na základě vzniklé situace v úseku brigády, v jiných případech o opatření stanovené HS-PS. Některá z nejdůležitějších:

Dne 24. listopadu 1958 z výcv. střediska ve Volarech zchátl vojín B [] s úmyslem vynout se službě u PS. Byla provedena opatření na SH u 2. praporu, nasazeny zálohy ZO brigády a výcv. střediska. Zběh byl zadržen v blokovaném rajonu v prostoru "na odbočce" - Baloušek. Pokus o přechod SH mu nebyl dokázán. Operace trvala téměř 30 hodin.

Dne 14. března 1959 byla provedena v celém úseku brigády opatření v souvislosti s 20. letím výročím Lužické strany a možnostmi provokaci. Opatření byla zrušena 18. března 1959 a nedošlo k žádným událostem.

K výročí únorových událostí a 42. výročí VŘER byla provedena opatření v celém úseku brigády s částečnou pohotovostí, nebo dosažitelností. Při těchto opatřeních, která trvala několik dnů, nedošlo k žádným minořádným událostem.

Dne 24. 8. 1959 zchátl z výcv. střediska ve Strážném vojín R [] s úmyslem vynouti se službě u PS. Byla provedena opatření na SH s důrazem na úsek 2. praporu za využití záloh brigády. Jmenovaný byl zadržen dne 25. 8. 1959 na silnici Lenora - Volary / uvedl, že mohl v úmyslu odesjeti vlakem do Ostravy a přihlásit se na práci v dolech. /

Dne 25. prosince 1959 byla provedena pohraniční operace v úseku 1. praporu Kvilda

Oddíl II — Služba k ochraně státních hranic.

ne základě získané zprávy orgány sprav. o tom, že v rodině K. mají se ukryvat 2 vojenští zběži. Opatření byla prováděna v noci, byl blokován rajon v prostoru Nové Hutě, prováděna prohlídka budov a výslech závadových osob. Opatření nepřinesla výsledek a byla v ranních hodinách zrušena.

Narušení státních hranic bez známků narušitelů.

V průběhu roku 1959 nebylo zjištěno v úseku brigády beztrestné narušení státních hranic.

Bojová střetnutí hlídek s narušiteli.

V průběhu roku 1959 nedošlo k žádnému případu střetnutí hlídek s narušiteli.

Nedostatky ve výkonu služby.

V průběhu roku 1959 trval vysoký počet mimořádných událostí. I když oproti roku 1958 nejednalo se o také významných mimořádných událostí, přesto některé ukazovaly, že jsme se nevypořádali s problémem mimořádných událostí. Bylo hlášeno celkem 54 případů zranění ve službě i mimo službu. Jeden z nejvážnějších byl polous o sebevraždu vojína J. u 3. roty Bučina, který jako nováček v souvislosti s důvěctem a rozporu s rodiči se střelil z pušky do prsou. Přes vážné zranění zůstal na živu po déle trvajícím nemocničním očetřování.

Dalším významným zraněním bylo padnutí stromu na vojína T. u 13. roty Plešné Jezero. Jmenovaný odešel ve volném čase zpracovávat dřevo za rotu do lesa a padajícím kmenem mu byla proražen lebční kost a byl nalezen se značným zpožděním PsK. Jednalo se o těžké zranění s dlouho trvajícím léčením.

Bylo hlášeno celkem 13 náhodných výstřelů, 16 případů opilství, 26 případů zaspání ve službě/ze jména při ochraně budov-SR/, 8 případů porušení povinnosti ve službě strážní, 4 samovolné odchody od jednotek a 12 autohavarii. Zojména autohavarie se oproti minulému roku značně zvýšily a byly předmětem častých jednání a aktivů. Oproti minulým rokům poklesl počet neoprávněných rozhovorů na SH, ztrát služebních psů/jejich útoků nebo zabiti v EZON/.

Přes uvedené nedostatky se v tomto roce zlepšil celkově stav organizační, řízení a provádění ochrany státních hranic. Tomu napomáhalo lepší plánování/vo štábech i u jednotek/a další zkušenosť funkcionářů.

Výsledky prohlídek útvaru.

V roce 1959 byly znova provedeny podzimní inspekce prohlídky HS-PS, které vedl pplk. Táma, náčelník školského odboru. Tyto prohlídky oproti minulému roku se zaměřovaly na řídící a organizační práci štábů brigády a praporu a jako výsledek této práce posuzovaly stav u jednotek. Hodnocení ochrany státních hranic, stavu bojové a politické přípravy, káznou a pořádku v průměru brigády bylo vyhovující.

Zajištění technického zabezpečení SH.

V měsíci květnu až červnu 1959 byla prováděna výstavba DZ před 3. rotou Bučina. Jednalo se o třícestný elektříkový DZ v délce 1.100 metrů. Současně byl rozebrán starý DZ mezi 3.-4. rotou, který byl již v dosolátném stavu a nemohl plnit stanovený úkol.

U 18. roty Kyselov byla provedena výstavba jednostěnného DZ s ochrannými stěnami kolem roty.

V měsíci květnu až srpnu 1959 byl vybudován EZOH já jednostěnném DZ s ochrannými stěnami v celém úseku 1. praporu Kvilda/1.-5. rota/. V tomto úseku byl rozoberán EZOH na starém DZ u 16. a 17. roty a přenesen na nový jednostěnný DZ. U 17. roty byl EZOH zapnut, u 16. roty nebylo provedeno v důsledku závad.

V roce 1959 bylo započato se strežením na Lipenském jezeře. Hlídky na člunech byly vysílány zřídka, převážně se jednalo o pobřežní střežení v úseku Račín a Kyselov. Na jezere se používaly propluzory. Po zamrznutí jezera byly potíže v přepravě, jelikož nebylo možno použít člunu a led neměl dostatečnou sílu. Změna ve vytýčení HP na jezere byla provedena bojemi a připevněnými dřevěnými sloupy.

Od 18. května do 5. října byly prováděny demolice starých domů v okrese Prachatice/1.500 objektů/, Český Krumlov/900 objektů/ a Vimperk /500 objektů/. Demolice byly prováděny ZO brigády, přidělenými jednotkami PS brigád, příslušníky jiných složek MV a škol VB. Při těchto pracích bylo spotřebováno na 20.000 PT min.

Výsledky, dosažené ve službě k ochraně státních hranic.

V roce 1960 bylo zadrženo u 10.pohraniční brigády MV celkem 21 narušitelů státních hranic a došlo k dvěma případům beztrestného narušení SH třemi osobami a k jednomu záběhnutí příslušníka PS - povolaného ke cvičení.

Dne 10.4.1960 v 09,55 hod. došlo k zadržení narušitele SH u 14. roty Planina v prostoru Rakouské cesty u DZ. Zadržen byl V. [] F. [] pohraniční hlídkou svob. Pavla. Zadržený ze svého bydliště v obci [] postupoval přes osadu Nová Pec a dále ke státní hranici. Jednalo se o osobu duševně úchylnou.

Dne 16.4.1960 v 06,15 hod. byl zadržen na zastávce Stožec mimo HP N. [] V. [] hlídkou voj. Haliče a voj. Danko. Narušitel chtěl SH přejít z rodinných důvodů pro krádež cenných předmětů rodicům.

Dne 18.4.1960 v 15,30 hod. při přechodu SH z NSR do ČSR v úseku 11. roty byla zadržena hlídkou des. Schovánka a voj. Šindela P. [] R. [] Zadržení bylo provedeno u HM 9 v ZP. Jako důvod k přechodu udávala zadržená pokus o sebevraždu a vykázání z domova. Zadržená byla vrácena zpět orgánům GP.

Dne 29.4.1960 v 05,24 hod. u 13. roty Plešné Jezero, hlídkou voj. Sládkovského a voj. Houby v prostoru kt. 1130 v DZ byl zjištěn usmrcený narušitel SH V. [] A. [] Důvod k přechodu nebyl zjištěn.

Dne 14.5.1960 v 19,05 hod. u 11. roty na trati u DZ byl hlídkou voj. Šindela, voj. Fialy při přechodu SH z NSR do ČSSR T. [] M. [] Jako důvod k přechodu SH uváděl nespolejenost v zaměstnání. Byl vrácen zpět na území NSR orgánům GP.

Dne 10.6.1960 ve 20,00 hod. v osadě Volary na železniční zastávce byl zadržen kpt. Mikou D. [] O. [] Zadržený chtěl uskutečnit přechod SH pro čpatný prospěch ve škole.

Dne 12.6.1960 ve 20,00 hod. v úseku osady Horní Planá byl zadržen hlídkou voj. Kaluse a voj. Stloukala T. [] J. [] Jako důvod k přechodu SH udával špatné vysvědčení z osmiletky.

Dne 1.7.1960 v 09,00 hod. byl v osadě Volary pro pokus o přechod SH z ČSSR do NSR zadržen V. [] F. [] Zadržení provedl kpt. Brabec, kpt. Nováček a por. Černý na upozornění občánky P. [] Jako důvod k přechodu udával zadržený strach před placením alimentačních příspěvků.

Dne 10.7.1960 ve 13,30 hod. u 18. pohraniční roty Kyselov v prostoru HM 1/60 byli zadrženi pohraniční hlídkou nrtm. Stanika a rt. Kašpara při přechodu SH z Rakouska do ČSSR V. [] D. [] T. [] B. [] U. [] E. [] Důvod přechodu SH byla neznalost průběhu SH. Zadržení byli předáni zpět orgánům Zollwache.

Dne 15.7.1960 v 04,15 hod. u 10. pohraniční roty v prostoru kt. 857,6 u DZ byl zadržen hlídkou svob. Slavíka a voj. Mochána při přechodu SH z NSR do ČSSR H. [] D. [] Jako důvod k přechodu udával obavy před zatčením pro politickou činnost.

Dne 16.7.1960 v 06,15 na železniční zastávce Černý Kříž byl pro pokus o přechod SH z ČSSR do NSR zadržen hlídkou des. Borovského a voj. Hese K. [] V. [] Jako důvod přechodu udával nesouhlas s naším režimem.

Dne 6.10.1960 ve 21,05 hod. u 12. pohraniční roty Stoka u DZ došlo k usmrcení dvou narušitelů na EZOH. Usmrcceni byli M. [] V. [] a A. [] T. [] osoby polské národnosti. Narušitele zjistila hlídka por. Doležala po zkratu v EZOH. Důvod přechodu nebyl zjištěn.

Dne 13.10.1960 ve 12,55 hod. u 7. roty na DZ v prostoru kt. 830 při přechodu SH z NSR do ČSSR byl zadržen hlídkou ppor. Pindura, voj. Cibíka, voj. Jaroše V. [] R. [] Jako důvod přechodu SH udával vyhnutí se službě v Bundeswehru.

Dne 11.11.1960 v 03,05 hod. v obci Lenora byli pro pokus o přechod SH zadrženi kpt. Svobodou, org.1/2 P. [REDACTED] M. [REDACTED], D. [REDACTED] J. [REDACTED] M. [REDACTED] V. [REDACTED] a R. [REDACTED] M. [REDACTED]. M. [REDACTED] V. [REDACTED] a R. [REDACTED] M. [REDACTED] se nabídli P. [REDACTED] a D. [REDACTED], že je přes SH převedou. K DZ však nedošlo, od osady Hliniště se vrátili zpět. Zadržení bylo provedeno na upozornění občana M. [REDACTED] a H. [REDACTED].

Dne 11.11.1960 v 10,10 hod. byl v osadě Záton, mimo HP, pro pokus o přechod SH zadržen kpt. Brabcem, org.1/2 P. [REDACTED] J. [REDACTED]. Jako důvod k přechodu SH byla mladická nerozvážnost. Zadržení P. [REDACTED] bylo provedeno na upozornění civilních občanů, zaměstnanců ČSD.

Dne 8.12.1960 v 01,45 hod. u osady Volary byl zadržen vojenský záběh od VÚ Prachatic vojín z.s. H. [REDACTED] J. [REDACTED]. Zadržení provedla hlídka kpt. Dvořáka, npor. Hůly a rt. Střelce za použití služebního psa Oresta. Vojenský záběh se dopustil trestného činu pokusu o loupežnou vraždu civilní osoby v osadě Krejčovice.

POZOROVACÍ STUDIJNÍ ÚČELY
Operativní situace a její změny.

V roce 1960 v jarním a letním období byly nadále prováděny práce ČSLA na zpevnění ochrany SH. Tyto práce byly prováděny zejména v úseku 2. praporu a částečně u 1. praporu. Proti rakouskému území tyto práce prováděny nebyly.

V průběhu roku 1960 došlo k několika případům vyhlášení poplachu pro jednotky AA, dislokované na území NSR. Rovněž jednotky Bundeswehru byly uváděny do pohotovosti. V případě poplachů se jednalo převážně o tankové a pěší jednotky. Po celý rok za dobré viditelnosti a dobrých letových podmínek bylo prováděno hlídkování jednotkami AA na SH pomocí vrtulníků a pozorovacích letadel typu "CESNA-L 19".

Z hlediska ochrany SH bylo prováděno soustavné vojenské pozorování, zejména u 3., 4., 7., 8., 9., 10., 11. roty s cílem zjistit činnost jednotek na území NSR. Rovněž bylo prováděno vojenské pozorování průzkumnými jednotkami ČSLA, zejména u 3. roty Bučina.

V roce 1960 došlo k více případům vyhlášení zesílené ochrany SH. V některých případech šlo o vlastní rozhodnutí velitele brigády z důvodů získaných zpráv, nebo na základě celostátního pátrání, jestliže bylo nebezpečí, že hledaná osoba se pokusí o přechod SH v úseku 10 bps. V jiných případech pak šlo o vyhlášení zesílené ochrany velitelem HSFS.

K výročí únorových událostí a 43. výročí VŘSR bylo provedeno opatření v celém úseku brigády. Po dobu opatření nedošlo k žádným mimorádným událostem.

POZOROVACÍ STUDIJNÍ ÚČELY
Narušení státních hranic bez zadržení narušitelů.

Dne 22.8.1960 pravděpodobně v nočních hodinách došlo k bezstromnému narušení SH v úseku 18. roty Kyselov v prostoru HM 68-69, 1 osobou. Totožnost osoby nebyla zjištěna. Narušení SH zjistila hlídka ve složení voj. Pomsachár a voj. Novák. K narušení SH bez zadržení přispěly nedostatky v žen. tech. zabezpečení a signálních prostředcích.

Dne 31.8.1960 v odpoledních hodinách došlo u 16. roty v prostoru HM 1/31 k beztrestnému narušení SH z ČSSR do Rakouska dvěma osobami a to : H. [] A. [] a S. [] F. []. Beztrestné narušení SH bylo zapříčiněno hrubou nedbalostí pohraniční hlídky ve složení svob. Hanák a voj. Žabka, která dovolila rozdělení pracovní skupiny lesních dělníků, při čemž bylo H. [] a S. [] tohoto využito k přechodu SH. Vinu na přechod mají i funkcionáři roty, kteří k OSN přistupovali nezodpovědně.

Zběhnutí pohraničníka.

Dne 26.9.1960 okolo 20,00 hod. došlo u 5. roty Žďárok v prostoru HM 16/5 ke zběhnutí pohraničníka voj.v zál. D. [] Š. []. DZ byl překonán přezením přes vrata. Důvod zběhnutí není znám.

pouze pro archiv Mv studijní účely

Bojová střetnutí pohraničních hlídek s narušiteli.

V průběhu roku 1960 nedošlo v úseku 10 bps k bojovému střetnutí hlídek s narušiteli.

pouze pro archiv Mv studijní účely

Ženijně technické zabezpečení státních hranic.

V ženijně technickém zabezpečení došlo během roku 1960 k těmto změnám : V úseku 6., 7. a 8. roty v týlu byl postaven dvoustěnný DZ z impregnovaného dřeva v délce 5.600 m. Mezi stěnami tohoto DZ bylo vybudováno 3 km KP o šířce 6 m.

V úseku 18. roty byl postaven jednostěnný DZ s ochrannými stěnami a EZOH podél nové cesty náhradou za zatopený DZ.

Nové pozorovatelny byly postaveny u 3. roty 2 kusy, u 4. roty 1 kus, u 5. roty 1 ks, u 6. roty 2 ks, u 13. roty 1 ks z neimpregnovaného dřeva. Z impregnovaného dřeva byly postaveny 3 ks u 8. roty, 1 ks u 9. roty, 1 ks u 10. roty, 1 ks u 18. roty.

Bыло provedeno rozebrání starého DZ z roku 1953 u 13., 16. a 17. roty. U 13. roty v levém úseku a u 14. roty 800 m v pravém úseku byl vybudován EZOH.

Levá část 14. roty a 15. rota zůstává bez EZOH.

V roce 1960 byl ŽTZ zásobován opožděně a to kůly na DZ až v červnu a materiál impregnovaný až koncem srpna. Rovněž ostatní druhy materiálu byly dodávány opožděně. Přes tyto nedostatky byl plán ženijních prací splněn, i když se jeho splnění přetáhlo až do konce ledna 1961.

Při ženijních pracích v roce 1960 nedošlo k úrazům při pracích na ŽTZ a rovněž nebyly ztráty a úrazy na EZOH příslušníků PS.

pouze pro archiv Mv studijní účely

Nedostatky ve výkonu služby.

Taktéž v průběhu roku 1960 trval vysoký počet mimořádných událostí. Přesto, že oproti roku 1959 počet mimořádných událostí se snížil, jejich procento v rámci brigády je ještě velké.

Dosti velké jest procento zranění pohraničníků ve službě, celkem 14 případů, 19 případů zranění mimo službu. Přichodem pohraničníků na roty 1. sledu se zvedlo procento zaspání pohraničníků ve službě, v 16 případech. Nejjzávažnějším případem bylo hromadné odmítnutí splnění rozkazu pohraničníků záložní roty 1. praporu Kvilda. Tento případ byl zaviněn i zčasti špatnou výchovnou prací funkcionářů ZR 1. praporu. Oproti roku 1959 klesl počet autohavarií, pouze 4 případy oproti 12 z roku 1959, počet neoprávněných rozhovorů a ztráty služebních psů.

Výsledky dosažené ve službě k ochraně státních hranic.

V roce 1961 bylo v úseku 10. pohraniční brigády zadrženo celkem 23 narušitelů státních hranic. Z tohoto počtu u 1. praporu Kvilda 1 narušitel, u 2. praporu Stožec 9 narušitelů a u 3. praporu Horní Planá 13 narušitelů. Oproti roku 1960 se zvýšil počet zadržených narušitelů o 2 osoby. Největší tlak se projevoval u 3. a 2. praporu, nejslabší tlak byl u 1. praporu, kde byla zadržena pouze 1 osoba a to mimo hranice HP na základě celostátního pátrání (R [] M []). Z počtu 23 narušitelů bylo 6 osob zadrženo na upozornění civilního obyvatelstva, 2 osoby byly zadrženy přímo PPS (s. F [] a L []). V roce 1961 byl kladen hlavní důraz na zvýšení organizovanosti života pohraničních rot. V tomto směru bylo u většiny pohraničních rot dosaženo dobrých výsledků, zejména u 4. pohraniční roty, která spolu se 17. rotou dosahla titulu "VZORNÁ". Tento titul dále obhájila i 1. a 8. rota, které jej získaly v roce 1960. V měsíci prosinci byl titul "Vzorná" odejmut 8. pohraniční rotě, kde došlo k beztrestnému narušení SH v jednom případě 6 narušitelů SH. Řešení berlínské otázky se projevilo zvýšeným tlakem na SH v úseku 10 bps a to zejména u 3. praporu, kde stouplo počet zadržených osob oproti roku 1960 o 7 narušitelů. Na směru Volary-Stožec-Haidmühle zůstal tlak v podstatě stejný jako v roce 1960.

Operativní situace a její změny.

Ze zadržených a uprchlých osob byl jeden zadržený a rodina Z [] s P [] z pohraničního okresu zdejší brigády. Ostatní narušitelé byli buď z Rakouska nebo vnitrozemí. Jeden zadržený byl z NSR. Jinak je operativní situace v pohraničním území charakterizována přilivem brigádníků, většinou ze Slovenska. Z toho je většina osob fluktuanti, osoby, které odešly z JRD, s rozářanými rodinnými poměry, tedy živly, kterým je třeba věnovat pozornost a hlediska ochrany státní hranice. Rovněž existence lipenského jezera a rozvíjející se turistický ruch je příčinou většího pohybu osob v blízkosti státní hranice a zejména so zvýšil pohyb visových cizinců. Visovým cizincům je třeba věnovat pozornost spíše z hlediska jejich činnosti v pohraničním území, než z přímé ostrahy SH, je nutná zejména spolehlivá hlásná služba, která by zachytily pohyb a styky cizinců.

Ochrana hranice rakouskými pohraničními orgány nezaznamenala změnu, je však ve výstavbě t.zv. Grenzschutz, t.j. ze záložníků Bundesheer jsou vytvářeny jednotky, které by v případě potřeby mohly být nasazeny k ochraně SH miličním způsobem. Se strany NSR došlo v letních a podzimních měsících k přímému nasazení BGS na státní hranici.

Narušení státních hranic bez zadržení narušitelů.

K beztrestnému narušení SH došlo u 8. pohraniční roty dne 24.12.1960 kolem 20,00 hod. Jednalo se o rodinu občana P [], šestičlennou, která překonala DZ v prostoru potoka Řasnice přelezením a dále postupovala ve směru IIM 4/1, kde SH překonala a přešla na území NSR. Narušení SH bylo zaviněno nezodpovědným přístupem funkcionářů roty k organizování ochrany SH, dále i nesprávným výkonem

Oddíl II — Služba k ochraně státních hranic.

služby pohraničních hlídek, když byly stopy po narušitelích hlídkami několikrát přehlédnuty. Hrubé nedostatky byly i v používání EZOH a signalizačních prostředků (do DZ nešel proud, signální stěna nebyly v provozu, nebylo reagováno na vystřelení světlíce).

Ženijně technické zabezpečení státních hranic.

Za rok 1961 bylo postaveno v úseku 8.-12.roty 11,3 km dvoustěnného DZ s EZOH a signalizací. U tohoto byly stavěny místo podchodů jen průchody.

V úseku brigády bylo postaveno během roku 17 pozorovatelů z impregnovaného dřeva a to převážná část v úseku 2.praporu.

Během roku 1961 nedošlo při ženijních pracích ke zranění ani k mimořádné události. Rovněž nedošlo ke zranění na EZOH. Během roku nebyl zadřžen žádny narušitel na DZ resp. na EZOH.

DZ a EZOH byl narušiteli překonán v 1 případě šesti osobami v důsledku toho, že vadným spojem u transformátoru nešel proud do DZ.

KOP se v důsledku přestavby DZ snížil o 2 km.

Během roku byla zvýšena aktivita v budování pěšinek z kavone. Nejlepší se jevíla 13.rota.

Nedostatky ve výkonu služby.

U rot se projevovaly v prvé polovině roku největší nedostatky v plnění rozkazu velitele PS o organizovanosti života jednotek. Šlo zejména o nedostatky ve výkonu služby DDR a DR, kdy téměř funkcionáři nebyl řízen správně chod pohraniční roty, což se projevovalo v pozdních nástupech hlídek do služby, byly opožděné a neorganizované nástupy na zaměstnání pohraničníků, atd. U některých pohraničních rot nesprávně pochopili činnost velitele při přípravě a zpracování rozhodnutí k ochraně SH. Projevovala se šablonovitost v organizování ochrany SH, nebylo důsledně přistupováno k vyhodnocování nebezpečných směrů SH dle stávající situace. Slabší byla příprava ostatních funkcionářů roty při zpracování dokladů, kde šlo zejména o to, že nebyly podávány návrhy k odstranění nedostatků a ku zlepšení ochrany SH.

Ve výkonu služby pohraničními hlídkami byly zjištovány největší nedostatky v reagenci hlídek na vzniklé situace. Činnost hlídek v tomto byla velmi pomalá, často hodně pasivní, hlášení podávána na rotu byla nepřesná a často zkreslená. Při provádění průzkumů byla slabá reagence psovodu na činnost psa, pes byl často se stopy nesprávnou činností psovoda strháván a stopa nebyla vypracována. U ostatních pohraničních hlídek byly zjištovány nedostatky zejména ve vyhodnocování příznaků narušení SH. Téměř nedostatky bylo zapříčiněno několika planými pohraničními operacemi. Při provádění jarních inspekčních prohlídek a i při dalších kontrolách u pohraničních rot byla shledána vcelku i slabá činnost PchII a PsK opět ve vyhodnocení a podání zprávy. U hlídek vysílaných ku kontrole hraničního režimu, byla slabší činnost při perlustraci osob a motorových vozidel, zejména při vyžadování dokladů a kontrole vozidel.